DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broaway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX — No. 65. TEL. SOUth Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) RUGPIŪTIS (August) 28 D., 1945 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
• SAVINGS PLAN •

DABARTIES BILDESIUOS

Lietuvos Delegacija Iš Europos

"V-bė" praneša, kad Amerikos lietuviai gali susilaukti įžymių svečių iš Europos. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kurio centras dabar yra amerikiečių okupuotoje Vokietijos zonoje, nutarė pasiųsti į Ameriką penkis atstovus.

Kaip žinoma, Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą sudaro visos Lietuvos politinės partijos, kuris slaptai veikė rusų ir vokiečių okupacijos laiku.

Šios delegacijos tikslas — išaiškinti Amerikos lietuviams tikrąjį Lietuvos ir jos tremtinių Europoje padėtį.

Jeigu tikrai tokia delegacija atvyktų į Ameriką, tai ji labai daug gera padarytų Lietuvai ir mūsų išeivijai.

Komunistai, kaip ir buvo pasakyta, prakeiks Anglijos darbiečius, kurie laimėjo rinkimus Anglijoj. Komunistams Anglijos užsienių sekretorius Bevin jau pasidarė baisesnis ir už Edeną, Churchill'ą ir kitus.

Visiems yra žinoma, kas ne su komunistais, tas yra didžiausias liaudies priešas. Mes pasakysime, kas su komunistais, tas yra didžiausias demokratijos ir laisvės priešas. Komunizmas yra vergija; komunizmas yra baisiausia žmonijos liga, civilizacijos priešas.

Mes nugalėjome nacizmą, dar užsiliko komunizmas, kuris turi būti nugalėtas, jeigu norime susilaukti taikos pasaulyj.

Anglijos Darbo partija, kuri laimėjo rinkimus, tą labai gerai supranta, ir todėl jos ministeriai išėjo griežtai prieš komunizmą.

Brooklyno lietuvių kvislingų laikraštis paduoda pavergtos Lietuvos aukščiausiojo teismo sąstatą, kuriame nesimato lietuviškų pavardžių. Tiesa, jos sulietuvintos. Bet kas svarbiausia, kad nepaduota aukščiausiojo teismo pirmininko pavardės. Ar tik nebus koks svetimtautis, kurio pavardės nei kvislingai negali sulietuvinti?

Sužinojo, Kad Buvo Didelis Karas

Los Angeles, Cal., rugp. 27 — Tūlas Ernest Denks, 28 metų amžiaus, gyv. Kentucky kalnuose, tik dabar sužinojo, kad buvo didelis karas Jung. Valstlbių su Vokietija.

Denks, pasiteisindamas dėl neužsiregistravimo, pareiškė savo drafto tarybai, kad ten kur jis gyveno, arti Moorhead, Ky., nebuvo nei laikraščio, nei radio. Jo draugas pasakė jam, kad jis galįs gauti darbą Los Angeles, tai jis čia ir atvykęs ir sužinojęs apie karą. "Aš niekad nelankiau mokyklos", sakė Denks. "Aš nemoku nei rašyti, nei skaityti. Visą laiką dirbau ūkyje."

Armija Siūlo Privačiai Pramonei 252 Dirbtuves

Washington, D. C., — J. V. Armija pasiūlė privačiai pramonei 252 dirbtuves. Valdžiai šios dirbtuvės kainavo $1,500,000,000, bet, suprantama, dabar parduos už daug mažiau.

Atstatymo finansinė korporacija bandys tas dirbtuves parduoti ar išnuomuoti, kad jose galėtų pagaminti kodaugiausia reikmenų civiliams gyventojams.

ODT praneša, kad nuo lapkričio 1 d. krautuvės ir visos biznio įstaigos galės vėl pristatyti pirkinius į namus. Darbo Dienoj važinėjimui traukiniais ODT taip pat atšaukia suvaržymus.

Daugiau Drabužių Bus Krautuvėse

Washington, D. C., rugp. 27 — Valdžios viršininkai ir industrijos vadai pranašauja, kad iki lapkričio mėnesio bus pagaminta daugiau drabužių moterims ir vaikams. Tačiau vyriškų drabužių dar vis bus trukumas.

Jėzaus Nukryžiuoto Seserų Vienuolių Naujas Motiniškas Namas, Brocktone. Iškilmingas šio Vienuolyno atidarymas įvyks Rugsėjo-Sept. 3 d., š. m. Seselės nuoširdžiai kviečia visus prietelius ir rėmėjus atvykti ir dalyvauti bendrose iškilmėse.

Atmeta Komunistų Ištiestą Ranką

Paryžius, rugp. 27 — Prancūzijos socialistai atmetė komunistų ištiestą ranką. Socialistų partijos sekretorius Daniel Mayer griežtai pasakė, kad jie nenori jungtis su komunistais kol "Rusija nepadarys svarbių pakeitimų užsienio politikoje ir prancūzų komunistai nesutiks su tais pakeitimais."

RAUDONIEJI PASIŽADĖJO REMTI CHIANG VYRIAUSYBĘ

Chungking, Kinija, rugp. 27 — Kiniečių valdžia pranešė istorinės sutarties su Rusija sąlygas. Toji Rusijos - Kinijos draugingumo sutartis pasirašyta 30 metų. Rusija pasižadėjo remti Kiniją tik per Chungkingo valdžią, kurios vyriausiu vadu yra Chiang Kai-shek. Tuo pačiu raudonieji atmetė Kinijos komunistų režimą ir taipgi pripažino kiniečių suverenines teises Mandžiurijoj.

Kinijai gręsė civilinis karas. Kinijos komunistai, kurie visą laiką buvo prieš Chiang Kai-shek režimą, buvo pasidrąsinę dar smarkiau kovoti prieš Chiang Kai-shek'ą. Komunistų armija, kuri labai daug pagelbėjo japonams kovoti prieš kiniečius, galvatrukčiais lenktyniavo su Chiang Kai-shek'o armija užėmime Kinijos miestų, kuriuos buvo užėmę japonai.

Rusijos valdžia sako, kad kiniečių kova su komunistais yra naminis reikalas ir ji nesikiš į tą jų reikalą. Jeigu Rusija savo žodį išlaikys, tai komunistai bus lengvai nuginkluoti.

Svarbiausi Rusijos - Kinijos sutarties punktai:

1. Rusija pasižada duoti militarę ir moralę pagalbą generalisimo Chiang Kai-shek'o valdžiai.

2. Rusija ištrauks savo karo jėgas iš Mandžiurijos imperijos, kurią buvo pavogus Japonija, laike trijų mėnesių po Japonijos formalio pasidavimo.

3. Rusija nesikiš į Kinijos vidaus reikalus.

4. Mandžiurijos miestas Dairen bus įkurtas kaipo laisvas uostas, atdaras visoms tautoms, bet Kinijos administruojamas.

5. Svarbus Mandžiurijos uosto miestas Port Arthur'as bus naudojamas bendrai Rusijos ir Kinijos, kaipo laivyno bazė.

6. Kiniečių rytinis ir pietinis Mandžiurijos geležinkelis bus naudojamas bendrai — Rusijos ir Kinijos.

7. Jeigu kraštutinės Mongolijos žmonės plebiscitu išspręs būti nepriklausomais, tai Kinija pripažins tą kraštą nepriklausomu.

8. Rusija respektuos kraštutinės Mongolijos nepriklausomybę ir teritorialinę neliečiamybę.

9. Rusija nesikiš į Sinkiang provincijos, tarp Mongolijos ir Tibet, vidaus reikalus.

Ši sutartis buvo pasirašyta rugpiūčio 14 d., š. m. Maskvoje.

TOKIO PUOLIMAS KAINAVO 100,000 GYVYBIŲ

New York, rugp. 27 — Dr. Lars P. Tillitse, buvęs Danijos ministras Tokio, Japonijai, sako, kad laike B-29 bombanešių bombardavimo Tokio miesto pereitą kovo mėnesį "mirtinai sudegė daugiau kaip 100,000 japonų."

Kas alkoholį vartoja sveikatai stiprinti, tas begėdiškai iš savęs tyčiojasi.
R. Striupas.

MacArthur Karo Jėgos Pasieks Tokio Ketvirtadienį

Japonijos Pasiuntiniai Atvyko Į Jung. Valstybių Karo Laivą

Karo Jėgos Vyksta Per Sagami Įlanką Į Yokosuka Bazę

San Francisco, Cal., rugpiūčio 27 — Jung. Valstybi ųtrečias laivynas, vadovaujamas adm. Halsey ir lydimas 1,200 lėktuvų plaukia link Japonijos per Sagami įlanką į Yokosuką bazę.

Dvidešimt vienas Japonijos pasiuntinys atvyko į J. V. karo laivą Missouri, kad paruošti pirmą okupacijos fazę.

Karo laivas Missouri yra tik 30 mylių nuo Japonijos imperatoriaus paloclaus. Amerikiečių karo laivai ir lėktuvai planuoja pasiekti Tokio pakraštį ir išsikelti ketvirtadienį, rugpiūčio 30 dieną.

Jung. Valstybių kariuomenė užims mažiausia dalį Korejos. Kagoshima įlanką amerikiečiai užims pirmoje rugsėjo mėnesio savaitėje. Iš Manilos praneša, kad pirmieji amerikiečiai įėjo į Shanghai.

Gen. MacArthur įsakė japonams, kad Hong Konge tuojau pasiduotų britams.

Keletas japonų generolų, atvykę į Rangoon, Burma, pareiškė norą adm. Mountbaten'ui pradėti pasidavimo pasitarimus.

Įšventintas Kunigu Jonas B. Rusteika Lietuvių Parapijos Bažnyčioje

Šventimus Suteikė J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.

So. Boston, Mass.—Penktadienį, rugp. 24 d., 9 val. rytą, Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje buvo retas — istorinis įvykis, būtent, įšventinimas deakono Jono B. Rusteikos kunigu, kuris užbaigė kunigo mokslus St. Meinrad Seminarijoj, St. Meinrad, Ind.

Šventimus suteikė Bostono Arkivyskupijos Ganytojas, J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. Asistavo šie kunigai: vietinis kleb. kun. Pr. A. Virmauskis, kun. A. Abračinskas, kun. Pr. M. Juras, kun. Janušonis, kun. Bernatonis, kun. Kenstavičius ir klierikai. Ceremonijų vedėju buvo Monsinjoras Walter J. Furlong. Taipgi dalyvavo šie kunigai: kun. J. Vaitekūnas, kun. Pr. V. Strakauskas, kun. S. P. Kneižis, kun. A. Baltrušiūnas, kun. J. Joyce, kun. McNamara ir kiti, kurių pavardžių neteko sužinoti. Dalyvavo nemažas būrys seserų vienuolių — Kazimieriečių ir Nukryžiuoto Jėzaus, pilna bažnyčia pasaulionių.

J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., užbaigęs šv. mišias ir šventimo apeigas, pasakė pamokslėlį. Sveikino naują Kristaus darbininką — kun. Joną Bronių Rusteiką, jo tėvelius, pp. Kazį ir Oną Rusteikus, gyv. So. Bostone, lietuvius kunigus ir bendrai visus lietuvius tikinčiuosius. Priminęs Nukryžiuoto Jėzaus Seserų vienuolyną ir jo įsigytus naujus namus, Brockton, Mass., nuoširdžiai dėkojo parapijų kunigam ir

(Tęsinys 7-tame pusl.)

Iškilmingas Lietuvaičių Seselių Vienuolyno Viešas Atidarymas

Pontifikales Šv. Mišias Atnašaus J. E. Arkivysk. Richard J. Cushing, D. D.

Atidarymo Pamaldos Prasidės 10 valandą rytą

Brockton, Mass. — Pirmadienį, rugsėjo - September 3 d. (Labor Day) įvyks iškilmingas Nukryžiuoto Jėzaus Seserų Vienuolyno viešas atidarymas. **10 valandą rytą pontifikales šv. mišias atnašaus ir pamokslą pasakys Bostono Arkivyskupijos Ganytojas, J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.** Po iškilmingų pamaldų įvyks pietūs.

1 val. po pietų prasidės graži ir įvairi programa. Dainuos chorų grupė, solistai-salistės, muziko p. Povilo Sako vadovybėje. Yra pakviesti ir kaikurie jau pasižadėjo kalbėti, būtent, Senatorius David I. Walsh, Gubernatorius Maurice J. Tobin, Brocktono miesto mayoras Joseph P. Downey, kun. Jonas Švagždys, vietinis klebonas ir vienuolyno kapelionas ir kiti. Iškilmių atidarymo kalbą pasakys kun. Pr. M. Juras, Lawrence lietuvių parapijos klebonas ir vienuolyno pagelbinės organizacijos centro pirmininkas.

Iškilmių Rengimo Komitetas, Seserys vienuolės, Motinos Bonaventūros vadovybėje, ruošia nepaprastai šaunų priėmimą ir vaišes. Kviečia visus ir visas iš visos Naujos Anglijos lietuvių kolonijų ir bendrai visos išeivijos atvykti į šias nepaprastas ir istorines iškilmes — į kultūros ir labdarybės įstaigą — **Nukryžiuoto Jėzaus — Sopulingos Motinos P. Švč. vienuolyną pirmadienį, rugsėjo 3 d., Thatcher St., Brockton, Mass.**

Šiame "Darbininko" numeryj telpo kelrodys — iš rytų, pietų, vakarų ir šiaurės — visi keliai veda į **Brocktoną — Lietuvaičių Seserų Vienuolyną!**

KITĄ MĖNESĮ ŠAUKS 63,000 VYRŲ KARO TARNYBON

Washington, D. C., rugp. 27 — Jung. Valstybių armijai kas mėnuo reikalinga 50,000 naujų vyrų, nežiūrint to, kad Japonija pasidavė, sako Karo Departamentas.

Kitą mėnesį bus šaukiama 63,000 naujų vyrų — 50,000 armijon ir 13,000 laivynana. Nauji vyrai reikalingi armijos okupuotose srityse. Jie užims vietas tų, kurie yra atleidžiami iš karo tarnybos.

Raudonieji Užėmė Daugiau Kurilejos Salų

Londonas, rugp. 27 — Nežiūrint to, kad Japonija pasidavė ir jos karo jėgos nebekariauja, Rusijos karo jėgos vistiek briaujasi į Japonijos salas.

Praneša, kad Rusijos karo jėgos užėmė dar tris japonų Kurilejos salų į vakarus nuo Aleutų salų ir siekia užimti Sakhalin salos kurortus į šiaurę nuo Japonijos uosto Rutaka.

Trys Žuvo Lėktuvo Katastrofoje

Manchester, N. H., rugp. 27 — Praneša, kad armijos lėktuvas B-17, pasikėlęs iš Grenier Field, susidaužė Londonderry miškuose. Toje nelaimėje užmušta trys karininkai ir kiti trys sužeisti.

ATOGRĄŽINĖ AUDRA SIAUČIA TEXAS PAKRAŠTYJE

Corpus Christi, Texas, rugp. 27 — Atogrąžinė audra pasiekė ir Jung. Valstybių oro laivyno stotį. Kaikuriose vietose vėjas siautė 110 mylių į valandą smarkumo. Skaudžiai palietė visą Texas pakraštį. Užliejo žemesnes vietas, nukirto susisiekimą kaikuriuose miesteliuose.

Corpus Christi bazėje, kur yra J. V. oro laivyno stotis, vėjas siautė 75 mylias į valandą.

Brockton Fair

įvyks rugsėjo 9 — 15 dd. š. m., Brockton, Mass. Paruošiamasis darbas eina visu smarkumu.

Šių metų Brockton Fair bus, kaip ir prieš karą su įvairia programa.

Ekspliozija Portland Dirbtuvėje

Portland, Ore. — Pereitą ketvirtadienį Iron Fireman Mfg. kompanijos dirbtuvėje kilo ekspliozija. Vienas darbininkas užmuštas ir daug sužeista.

Sprogimas buvo toks stiprus, kad išmetė šeimininkes iš kėdžių 50 blokų atstume.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Amerikos Lietuvių Tarybos PRANEŠIMAS

Atsižvelgiant į politinio momento svarbą, rugpiūčio 21-23 dienomis, Washington, D .C., įvyko nepaprastas Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto pasitarimas.

Pasitarime dalyvavo: ALT pirmininkas L. Šimutis, vice-pirmininkas adv. W. Laukaitis, sekretorius Dr. P. Grigaitis, iždininkas M. Vaidyla, ir LAIC pareigūnai su adv. K. Jurgėla priešakyje.

Pasitarimo dėmesys, savaimi, buvo pirmiausiai nukreiptas į tarptautinės konjunktūros apžvalgą, **ypatingai kiek ji yra susijusi su laisvos, nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos atstatymu ir svetur atsidūrusių Lietuvos tremtinių bukle.**

Taip pat buvo apsvarstyti tie Potsdamo nutarimų posmai, kurie, tiesioginiai ar netiesioginiai, rišasi su Lietuvos gyvybiniais interesais, pirmiausiai, projektuojamo Karaliaučiaus ir jo apylinkės SSSR perleidimo projektas, kame ALT pažiūros buvo sutrauktos specialaus memorandumo puslapiuose ir įteiktos Amerikos valdžios užinteresu o t o m s įstaigoms.

Pasitarimo dienomis, Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjai turėjo progos atsilankyti bei asmeniškai išsikalbėti visoje eilėje valdžios įstaigų, tame skaičiuje ir Valstybės Departamente.

Viską kartu suglaudus, Amerikos Lietuvių Taryba jaučiasi įpareigota ir dar kartą visuomenei pranešti, kad, pastarųjų laikų tarptautinių įvykių nepaisant, **Amerikos vyriausybės nusistatymas Lietuvos atžvilgiu nėra pasikeitęs.**

Vadinasi, gandai apie tariamą Lietuvos Respublikos Pasiuntinybės bei jos Konsulatų uždarymą, apie mūsų valdžios buk-tai jau duotą sutikimą pripažinti 1940 metais sovietų įvykdytą Lietuvos aneksiją, ir t. t. **neturi mažiausia pagrindo.**

Toliaus, buvo svarstomas **Amerikos Lietuvių visuotino seimo sušaukimas.**

Vykdant ALT ankščiaus tuo reikalu priimtą nutarimą, Vykdomasai Komitetas nusprendė imtis iniciatyvos seimą šaukti š. m. lapkričio antroje pusėje.

Dėl tikslios seimo sušaukimo **vietos ir laiko** nutarta atsiklausti visų ALT narių.

Pasitarimo proga, rugpiūčio 22 d., ten pat Washington, D. C., buvo sukviesti ir Tremtinių Reikalams Komisijos nariai.

Išklausę komisijos pirmininko, p. J. Griniaus (Philadelphia, Penn.) ir sekretorės p-nios A. Devenienės (Waterbury, Ct.) išsamų tuo reikalu pranešimą, Amerikos Lietuvių Tarybos Egzekutyvas Tremtinių Komisijos atliktiems darbams visiškai pritarė, vienkart užgiriant naujus sumanymus Komisijos veiklai praplėsti.

LAIC.

PAUKŠTELEI

O kur? o kur, graži paukštele?
Kuri vylioj tave šakelė?
Delko tu iškėtei sparnus?
Kodel apleidi jau mumis?
Ko čiulbi liūdnąją giesmelę?

Ar tau užginti kas čia gali
Giedot ir garbint Visagalį?
Gal nebemyli Lietuvos
Miškelio—tėviškės tavos?
Kam tu palieki mūsų šalį?

Gal kviečia draugės svetimosios
Žiedai šalelės šiltesniosios
Vylio? Nebtinka tau miškai,
Žalioji pieva ir laukai
Tėvynės mūsų mylimosios?..

Paukštele Lietuvos margoji,
Tėvynės plotus tu daboji!
Sulauksime šiltų dienų,
Skambės miškai vėl nuo dainų,
Mums vėl giedosi, kaip giedojai!

M. Dagilėlis.

Kiniečių Komunistų Vadas Sutiko Vykti Pas Chiang

Pranešama, kad kiniečių komunistų vadas, kuris du kartu atmetė gen. Chiang Kai-shek'o kvietimą atvykti pas jį pasitarimui, trečią kvietimą priėmė.

Kaip greit komunistai pasikeitė. Turi būti gavo įsakymą nusilenkti tam, ant kurio visą laiką spiaudė.

Pardavėjai Ruošiasi Kovai Prieš OPA

Washington, D. C., rugp. 27 — Pardavėjai įvairių gaminių ir pdouktų šaukia susirinkimus ir ruošiasi vykti į Washingtoną kovai prieš OPA. Jie nepatenkinti OPA nustatytomis kainomis. Tačiau Prezidentas Truman remia OPA.

Berlyne Plečiasi Karštligė

Berlynas, rugp. 27 — Amerikos militariai viršininkai praneša, kad Berlyne smarkiai plečiasi karštligė.

Militarė valdžia įsakė tuojau visus civilius žmones skiepyti nuo tos baisios ligos.

Audra Suvėlavo Japonijos Užėmimą

Manila, rugp. 27 — Praneša, kad pereitą savaitę siautė smarki audra Japonijos vandenyne. Dėl audros Jung. Valstybių karo jėgos 48 valandomis turėjo suvėluoti Japonijos užėmimą.

Elkis dieną taip, kad nakčia tavo miegas būtų ramus. o jaunystėje taip, kad tavo senatvė būtų giedri.

Indų patarlė.

PAIEŠKOJIMAI

Sekantieji asmenys yra paieškomi jų giminių Europoje:

GILIAI, Juzė ir Antanas. Gyvena Chicagoje. Gilienė kilusi iš Trakų apskr., Žiežmarių vls.

KASPUČIAI, Petronelė ir Stanislovas. Kasputienė po tėvais Bentnorytė. Gyvena Chicagoje.

LINAUSKIENĖ - Skripkauskytė, Kotryna, kilusi iš Šauklių kaimo.

RIŠKAI, Karolis ir Pranė. Gyvena Chicagoje.

SAKALAUSKAS, Juozas, sūnus Adomo ir Barboros Sakalauskų.

ŠIMKUS, Simonas, kilęs iš Seredžiaus valsč., Kauno apskrities.

ZAKARAUSKAI, Ignas ir Konstantas. Gyvena Chicagoje.

ŽAROMSKIAI, Feliksas, Jurgis ir Viktorija. Kilę iš Kedainių apskr., Baisogalos valsčiaus, Valatkonių kaimo. Gyvena Chicagoje.

ZINKEVIČIUS, Jonas. Gyvena Chicagoje.

ŽOSTAUTIENĖ - Bernotaitė, Florentina, duktė Prano. Iki 1940 metų gyveno Kaune.

Ieškomieji asmenys arba apie juos žinantieji prašomi skubiai atsiliepti į

Consulate of Lithuania
30 North La Salle St.
Chicago 2, Ill.

Japonai buvo sučiupti vežant su raudonu kryžium laivuose amuniciją ir visokius karo reikmenis. Šis paveikslas parodo dalį surastųjų daiktų tuose laivuose.

BURTININKĖ

Kirtimuose tarp kadugynų stovėjo senas apgriuvęs trobesys. Niekas nebeatminė, kada ten kas gyveno. Dabar šikšnosparniai lizdus tenai suko ir, kaip kiti sakė, kipšai naktimis šokinėję.

Seni žmonės pasakojo tenai kitąsyk smuklę buvus; bet nuo to laiko, kai kitur pravedė pašto taką, smuklė paliko nebereikalinga, ir žmonės apie ją užmiršo. Trobelė apaugo dagiais, sienos apkerpė, o vėjas, smerkdamasis pro išdaužytus langus, kaukė, švilpavo ir dejavo po seną laužą. Rasit, ir ne vėjas dejavo? Kas gali žinoti?..

Vieną rytą piemens, išginę galvijus, pamatė dūmus berūkstant pro čiukurą ir, labai nustebę, prislinko artyn... Už kadugynų sukritę ėmė žiūrėti, kas bus toliau. Po valandos, pamatę išeinant iš vidaus nebejauną moteriškę, dar didžiau prie žemės prikrito ir stebėjosi.

Moteriškė buvo aukšta, išdžiūvusi, saulės nudegta; menkos drapanėlės tedengė jos kūną. Tačiau ir marškiniai, ir visos jos apdaro dalys blizgėjo. Pasižvelgę išėjusi aplinkui, paėmė akmenį, atmušė vinis ir išėmė langą. Paskui, pro jį įsokusi, ėmė valytis. Šlavė, dulkino vidų, darbavosi ligi vakaro.

Piemens daugiau nieko nematė, tik vilnis dulkių, einančių pro išimtą langą, ir metamus laukan plytgalius.

Tačiau, parginę galvijus, apie baidyklę, apsigyvenusią senoje smuklėje, ėmė pasakoti nebūtų daiktų, ir neilgai trukus užmirštoji vieta liko labai garsinga. Vienas sakėsi matęs daugybę žiburėlių, iš liekno beiškylančių ir einančių dideliu būriu į smuklę; kitas sakėsi tikrai žinąs bobą naktį pavirstant ožka ir einant į senkapius smilgų graužinėti.

Išgirdęs tas kalbas, dvaro medininkas ryžosi teisybę ištirti: užsitaisęs šaudyklę, susiėmęs šventenybių ir susišlakstęs švęstu vandeniu, nuėjo į smuklę.

Bijodamas į vidų eiti, atsistojęs ant slenksčio sušuko:

— Ei, kas esi? eik šen!

Išėjo moteriškė ir klausimu atsakė:

— Ko tamstai reikia?

— Iš kur atėjai, kas esi ir ką tu čia veiki? — paklausė medininkas.

— Iš kur aš atėjau ir ką veikiu, tamstai nerūpi, o kas esu, ko beklausi? Juk matai — esu žmona, ne bepono žinios apsigyvenau čia ir nebijau nė vieno, — tarė moteriškė ir grįžo į vidų.

Medininkas valandėlę pastovėjo ir nuėjo, nieko neištyręs. Laukė jo pareinant sodietis ir, lig tik pamatė, tuoj apstojo:

— O ką? ką matei, ponaiti, ar tikrai ji laumė? kaip atrodo?

— Eikit ir pamatysite, — atsakė medininkas ir nuėjo į dvarą.

Moteriškė betgi pasiliko, kaip buvusi: ponas, matyti, žinojo apie ją.

Sodoje kaip virte užvirė.

— Et, tie ponai netiki burtais nei kipšu... Tegu laiko tą velnią... Pasirodys, kieno teisybė, kai visokios nelaimės aplankys dvarą už tą jų gerumą! — kalbėjo bobos savo tarpe.

— Matyti, dvarui ir klius!

— Aniep!.. ar esi girdėjusi, kad kame vilkas arti savo lizdo darytų ką pikta? Taip pat ir velnias, įsiprašė į dvarą, o kas kentės? Je, atmink, mes kentėsim! — tratėjo viena žinovas kitai tokiai.

Porą mėnesių praėjo, boboms liežuviai įsmilko betaršant. Pagaliau žmonės, matydami, jog sodoje nieko keista neatsitinka, užmiršo apie senos smuklės gyventoją.

Kaip tyčia, vieno ūkininko apsirgo arkliai, kito avis vilkas išrėžė, o beveik kiekvienoj sodoje aplinkui ėmė karvės sirgti ir daugumas išdvėsė. Atvežė vieną, atvežė antrą gydytoją, tie nutarė, kad tatai nuo kaitrų ir nuo liekno vandens tos ligos pakilusios.

O boba žinovas šypsojos ir kiekvienam sakė:

— Jus gal apgauti, tik ne mane! aš žinau, bet kas man rūpi, verčiau tylėsiu.

— Na, pasakyk, kūma, pasigailėk mūsų, — meldė kaimynai.

— Ką čia pasakyk, pasakyk! dar kitą velnią prisiimkit gyventi, be nebus dar geriau.

— Ar gal būti?.. Žmona, rodos, kaip visos...

— Kaip visos! ar pasiuto! kaip visos! Tiesa, a-a! — nei į bažnyčią eina, nei su žmogumi susiėjusi pašneka, kad bent išsižiotų, — nė cypt!.. Dar kiaulė pro kiaulę praeidama, sukriuksi — kriukt, o ta bieso bobutė eina, skiauturę pasistačiusi, tik iš paniūros blykt, žvilkt, ir tiek... Laikykit, laikykit, man vis tiek, ryžkitės, tik po laiko nesigailėkit.

— Kur gi dėsim, ar mūsų valia? Ponas priėmė...

— Ponas, žydas ir velnias, žinai, kad tie tikri broliai! Ponas, kad nori, tegu sau į dvarą pasivadina!.. O jūs nebūkit kvaili. Kiek ten reikia — šiaudų gniužis, deguto kaušas, kepte iškeps nelabasis!

Tokias ir tolygias kalbas kalbėjo po sodas.

Ir žmonės vis baudėsi.

PER ŠIĄ ŽALIĄ GIRŽĖLĘ

Per šią žalią giružėlę
Saulutė tekėjo,
Lygiais keliais, vieškelėliais
Daug bernelių ėjo.

Liūdnas dainas dainuodami
Į vakarus traukė,
Kur mirtis ir pražuvimas
Jų jaunystę laukė.

Stov žirgeliai pabalnoti
Mūsų brolužėliams
Ir kardeliai išaštryti
Kirst priešų galvelėms.

Iš svirnelio išeidamas,
Gailiai raudodamas,
Savo mielai mergužėlei
Sudie sakydamas:

Te tau šitą aukso žiedą,
Bus jis atminimui,
Jei nežūsiu šitoj kovoj,
Neiki už bernelio.

Jeigu žūsiu šitoj kovoj,
Eiki už bernelio
Ir padėki aukso žiedą
Ant mano kapelio.

Bernužėli, dobilėli,
Negraudink širdelės,
Nepadėsiu aukso žiedo
Ant tavo kapelio.

"pabaigti", tačiau dar kiek laiko nuslinko besibaudžiant. Tuo tarpu sena smuklė dažnai tuščia stovėjo, tik šventomis dienomis rūko iš čiukuro dūmai, ir ant slenksčio prieš saulę šildėsi ir snaudė garsinga apygardos laumė ar burtininkė, daugumo supratimu — tikras kipšas.

* * *

Žmonėse pinigai turi didelės galios, taigi lig tik žmonės pamatė, kad moteriškė diena iš dienos dirba, o taip vargingai gyvena, nusprendė, kad pinigus kraunanti, ir ėmė galvoti, kaip tuos pinigus išlupti.

Užeidavo prie jos žydai su prekėmis. Nors visada vieną atsakymą gaudavo: — "man niekų nereikia", neaplenkdavo jos laužo. Maža to, moteriškė, nors sena ir labai negraži, susilaukė piršlių, ir tai ne vienų.

Visokių važiavo: jauni tinginiai, kurie be darbo turtų įgyti troško; seni našliai, kuriems nemokamos tarnaitės reikėjo, ir visokie niekšai.

Moteriškė senus padoriai atleisdavo, sakydama:

— Du sykiu ir žolelės nežydi; pirmas vedimas nuo Dievo siųstas, antrą žmonės rūpina, trečią biesas pataria; aš jau savo išgyvenau. Kas buvo Dievo žadėta, paėmiau ir daugiau nebenoriu...

Jaunus išjuokdavo. Sakydavo: "Auk, maželi, proto be neįgausi; tada suprasi, kad pavasaris su žiema niekada drauge neina".

Vienas atvažiavo ir, lig tik įėjo, piršlys tuoj pasakė, kiek janikaitis reikalauja pinigų: "Du šimteliu padėsi; vyras jaunas, sveikas kaip ridikas"...

Ir dar būtų daug kalbėjęs piršlys, kad moteriškė nebūtų ėmusi balsu juoktis.

— Ko čia galvą sukate man senei? Jokių pinigų tau neturiu, užsidirbk, sūneli...

Niekšai, pamatę, kad tuo būdu neišvilios iš senės pinigų, nutarė ją pasmaugti ir prievarta sulasiotus gražius išlupti.

Lazdynų Pelėda.

Kvailas tas, kam nepatinka, kad visa darosi gamtos įstatymais.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

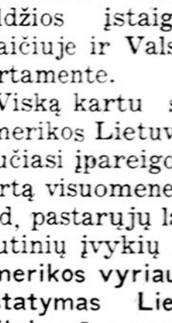

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paauksuota. Išoriniai puikūs, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo.

Lietuvišku menu dabintų raidžių 22.

Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolo). Graudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — $3.50. Rašyk:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,

Siunčiu $..... ir prašau prisiųsti ..... knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Pavardė .....

Gatvė .....

Miestas ir Valstija .....

Ar Įvyksta Šiandien Stebuklų? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

ŠVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — $3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day. Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass

Telephone SOUth Boston 2680

Šelpkime Pabėgėlius

Vokietijoj yra daug lietuvių pabėgėlių. Kiek jų ten randasi, tikslios statistikos kol kas nesudaryta. Sakoma jų skaičius gali siekti pusę milijono. Tiek, ar mažiau, bet vis vien jų yra daug, ir tai pats stambiausias lietuvių tautos branduolys. Jie bėgo nuo rusų priespaudos, kol dar bolševikai nebuvo suspėję antru kartu Lietuvos užimti. Kai kas gali padaryti šitokią pastabą: kam gi jie bėgo, jei raudonoji armija skubino juos išlaisvinti? Tai būtų naivus klausimas ar tiesiog pasityčiojimas. Nuo laisvės ir laimės nieks nebėga. Tad jeigu jie galvotrūkčiais bėgo, tai turėjo ką nors baisingo patirti. Taip, tokį patyrimą jie įsigijo pirmojoj bolševikų okupacijoj 1940-41 m. Per vienerius tik metus bolševikai pridirbo Lietuvoj tokių darbelių, kad jos gyventojai pasirinko verčiau bėgti į svetimą šalį, į nepalankių ir net neprietelingų žmonių tarpą, negu vėl susidurti su savo "išlaisvintojais", kurie grįžo baigti nutrauktą sunaikinimo darbą. Jau tas vienas faktas pasauliui parodo, kad nebe "išlaisvintojai", bet smaugikai - pavergėjai Lietuvon įsibrovė. Be to, tą išvykėlių skaičių dar padaugino pirmiau vokiečių išgabentieji lietuviai priverstiniems darbams dirbti.

Kokia ten bebūtų bėgimo priežastis, yra neužginčyjamas faktas, kad pabėgėlių yra skaitlingi būriai ir kad jų padėtis apverktina. Nereikia perdaug įtempti vaizduotę, kad nors kiek suprastume pasibaisėtiną jų būklę. Skubotai turėjo apleisti gimtasias vietas, namus, tarnybą, darbą, ūkį ir visą mantą bei nuosavybę. Vieni vos kokį ryšulį spėjo pasigriebti; kiti išbėgo kaip stovi, ko ne vienmarškiniai, be maisto ir pinigų; kiti beveik stebuklingai išsisuko iš čekistų rankų. Kur jiems dėtis, kur galvą priglausti? Kur pastogę rasti, kuo maitytis? Ir, iš viso, kokia jų ateitis? Gi tuos visus sielvartus nusmelkia pasibaisėtina mintis: o jeigu Alijantai prievarta juos grąžins į bolševikų rankas?!.. Jau jeigu Rusijos piliečiai pasirenka verčiau nusižudyti, negu grįžti į "darbininkų rojų", tai ką bekalbėti apie lietuvių pabėgėlius?

Prisiminkime ir mes, Amerikos ateiviai, pirmasias savo atvykimo dienas. Ir mums buvo nejauku atvykus į "svečių šalelę" ir labai ilgu be Lietuvos. O mes gi čia atvykome nepalyginamai geresniose sąlygose. Buvome aprūpinti kelionės lėšomis ir vykome pas savo gimines, draugus ir pažystamus. Čia atsiradome ir savo lietuviškoj aplinkoj, ir turėjome progos pilnoj laisvėj gyventi, ir tėvynės reikalams darbuotis. O bet gi kol apsipratome su šios šalies įpročiais, kol pramokome kiek anglų kalbos, turėdavome nemaža karčių valandų. Bet ką gi tie "nemalonumai" reiškia, palyginus su tragiška pabėgėlių dalia! Šiurpu apie tai ir galvoti. Tad gi įleikime į jų padėtį ir šelpkime juos ko veikiausiai, kai tik ištirsime, kad mūsų pašalpa juos pasieks. K.

PROF. SENN KALBA KARO PERGALĖS PROGA

(Šią kalbą pasakė daktaras Alfred'as Senn'as, Pennsylvanijos Universiteto Profesorius, p. Petronėlės Antanaitienės vedamoj radio programoj iš Stoties WHAT, trečiadienį, rugpiūčio 15-tą d., karo užbaigimo proga.)

Šiandien mums linksma ir džiugu. Baisusis šešerių metų karas pasibaigė ir, kas ypatingai svarbu, mes tą karą laimėjom. Mes niekada neabejojom, kaip karas pasibaigs. Mes tikėjomės, mes nujautėm, mes žinojom, kad laimėjimas bus mūsų. Net tamsiausiomis valandomis mes nenustojom to pasitikėjimo. Mes matėm, kaip mūsų valdžia rūpinosi ir dėjo pastangas, kad mūsų kariuomenė, mūsų laivynas ir oro pajėgos būtų tinkamai paruoštos žūtbūtinei kovai ir kad gautų visus tuos ginklus, be kurių laimingas užbaigimas buvo neįmanomas. Dėkingomis širdimis mes šiandien sveikiname mūsų laimėtojus — mūsų sūnus, brolius, vyrus, draugus, kurie palikę savo namus, savo židinio patogumus, išsiplėšę iš paskutinio mylimųjų apkabinimo, brangindami paskutinį savo motinėlės arba žmonos pabučiavimą, paklausė tėvynės įsakymą ir pasišventė sunkiam ir pavojingam uždaviniui. Jie įstojo į karių eiles, nežinodami, ar jie begrįš. Ir mes pasilikę namie, jūs, tų heroiškai pasiaukojančių karžygių tėveliai, sesės ir žmonos, mes visi kentėjom, laukdami netikro rytojaus. Tas slėgiantis netikrumas dabar pasibaigė.

Karą laimėjo pirmoj eilėj eiliniai kareiviai. Ne generolai ir admirolai! Nors jų vardai ir daugiau minimi. Eiliniai kareiviai ir jūreiviai ir lakūnai ir ir tos kilniaširdės moterys, kurios jiems padėjo visokiais būdais užfrontėj, tai yra šio karo herojai ir įvykusio laimėjimo užtikrintojai, taikingo pasaulio kūrėjai. Gaila, kad nėra užtektinai medalių ir pažymėjimo ženklų kiekvieno karžygio herojiškumui tinkamai įvertinti. Tačiau nors ne kiekvienas galės gauti specialių pažymėjimų sulig tikraisiais jo nuopelnais, kiekvienos asmenybės įtaka vis dėl to bus įamžinta rytojaus pasaulio sąstate. Kaip audinys susidaro iš daugybės siūlų, taip mūsų pokarinis taikos gyvenimas bus visokiausių jėgų padarinys. Ir to viso naujo gyvenimo tvirtą pamatą padėjo mūsų ginkluotos pajėgos. Ir Jūs visi, kurių mylimieji tarnavo ir tebetarnauja ginkluotose pajėgose ir karo ligoninėse, galite jais tikrai didžiuotis.

Tačiau prie laimingo karo užbaigimo prisidėjot ir jūs, kurie pasilikę namie dirbot įvairiose dirbtuvėse, jūs šeimininkės, kurios, susivaržydamos namuose, ramiai pasitenkinot tuo, ką sumažintoj rinkoj galėjot pirkti, ir dėka jūsų neišsemiamam gabumui vis dar sugebėjot kaip nors savo šeimą pavalgydinti. Prie karo laimėjimo žymia dalimi prisidėjo ir kraujo aukotojai ir, karo bonų pirkėjai, kurie padėjo vyriausybei suteikti kariams priemones reikalingas apgynimui ir puolimui.

Vakar vakare, išgirdę džiuginančią žinią, mes iš džiaugsmo iš karto nė nežinojom ką daryti. Vieni rėkė, triukšmavo, šaukė, cypė, trūbijo. Kiti buvo ramesni, nors ir jie neapsakomai džiaugėsi. Prie antros grupės priklausė tie, kuriems karo kad ir laimingas užbaigimas vis tiek nebesugrąžins brangaus ir nuolankaus sūnelio ar brolelio, padėjusio savo gyvybę ant tėvynės aukuro ir ilsinčiosi tolimoje Afrikos ar Europos ar Azijos žemėje. Šį rytą tūkstančiai žmonių susikaupę bažnyčiose meldėsi kukliai ir dievobaimingai. Jie nusiuntė karštas padėkos maldas į Aukščiausiąjį už maloniai suteiktą greitą laimėjimą. Juk tas laimėjimas atėjo netikėtai — nelauktai staiga! Tik dvi savaitės atgal, jeigu kas pareiškė, kad karas galįs baigtis dar šiais metais, mes į jį kreivai žiūrėjom, gal ir barėm jį už nepagrįstų spėliojimų plėtimą. Ar ne stebuklas, kad taip staiga įvyko permaina! Matyt, kad Dievas Visagalis išklausė nenutraukiamas maldas už skubotą taikos sugrąžinimą. Taigi šį rytą bažnyčių lankytojai atsiminė visa tai ir karštai dėkojo už maldų išklausymą. Visų maldos buvo taip pat nusiųstos Viešpačiui už sielas garbingai žuvusių kareivių. Mes jų neužmiršim, kol gyvi būsim. Jie bus mums pavyzdžiu sąžiningo pareigų ėjimo ir kilnaus patriotiškumo. Jie mirė, kad mes gyventumėm.

Šiandien vienas laikraštis paskelbė pavardes visų žuvusiųjų iš Philadelphijos ir artimųjų apylinkių. Jų yra apie 5000. Visiems patartina peržiūrėti tą sąrašą su tikslu susekti pirmykštį pavardžių tautiškumą. Toks skaitymas parodo, kad karas buvo laimėtas visų be išimties tautybių aukomis. Tai parodo taip pat, kad mūsų kraštas Amerika yra nuosavybė ne tiktai vienos tautybės, bet visų tų, kurie prisidėjo prie jos laisvės išlaikymo. Minėtame žuvusiųjų sąraše yra daug lietuviškų pavardžių. Palaikykite išsaugokite tą sąrašą kaip brangų turtą, kuriuo galėsite įrodyti savo Amerikoniškumą. Lietuviai kariai tarnavę ir tebetarnaują Amerikos ginkluotose pajėgose užtikrino jums netiktai galimybę šiame krašte laisvai ir žmoniškai gyventi, bet dar iškėlė lietuvių vardą visų žmonių akyse.

Dar vienas dalykas: Mes esam ištikrųjų laimingi, kad gyvenam Amerikoj ir kad esam Amerikiečiai. Mūsų kraštas karo nepaliestas, mūsų miestai neišsprogdinti, neišdeginti, pro mūsų stogus lietus nevarva, mūsų laukai derlingi, mūsų žemė neapsėta pavojingomis minomis, kurios gali bile kada sprogti ir pražudyti, kas stovi per arti. Kuo mes užsitarnavom tokią ypatingą Dievo malonę? Ar ne tiesa, kad Amerika džiaugiasi ir gėrisi ypatinga Viešpaties meile! Mes esam tikrai laimingi, kad esam Amerikiečiai. Ne užmirškim to niekada! Anaiptol, pasistengkime darytis kas kart vertesni tos ypatingos suteiktos mums malonės!

Ponia James F. Byrnes, linksma, matydama, kad jos vyras buvo apdovanotas Prezidento Truman Distinguished Service Medal už trijų metų nuoširdų darbą kaipo OWM direktorius.

Komunistų "rojus"— visi lygūs ubagai.

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA

X.

Nutrauktos Derybos

— Bet, valdovai, — tarė žandaras, — aš maniau, kad tai maža kaina, tiek maža, kad man buvo gėda ją pasiūlyti, kad neužgaučiau tamstos garbės. Prašyti mažiau — tai būtų tiesiog mužikiška.

Tautgėla šyptelėjo.

— Tamsta labai gudrus. Nori pažaisti mano bajoriškais jausmais. Bet sykį jau leidomės į pinigines derybas, tai apie garbę nėra ką bekalbėti. Jau ji vis tiek suteršta ir pažeminta. Jau kad derėtis, tai žydiškai. Duosiu tamstai pusę.

— Kaip neskanu! — suniurnėjo Pomadinas, — gerai, kad tamstos dukrelė to negirdi.

Tautgėla supyko.

— Ne tamstai spręsti apie mano garbę ir mano dukters jausmus! Aš nieko neduosiu!

Tokio derybų rezultato Pomadinas su Bezicku mažiausiai tikėjosi ir buvo neprisirengę prie tokio eventualumo. Iš tiesų, kvaila padėtis. Lyginai kaip plėšikas, užpuolęs žmogų su revolveriu, grasina:

— Atiduok pinigus, nes šausiu.

O užpuolikas šaltai atsako: "pinigų neduosiu — šauk!"

Susidaro nelemta padėtis. Yra plėšikų ir plėšikų. Koks desperatas gal ir šaus, bet dažniausiai plėšikas kaip tik nenori šauti. Jis tiki į magišką revolverio reputaciją: nusigąs ir viską atiduos. Bet čia tas kietagalvis kaip tik nesibijo. Kas daryti? Tenka įtikinėti savo auką, kad žaisti su revolveriu pavojinga.

Tokios taktikos noroms-nenoroms griebėsi ir Pomadinas.

— Bet, pons valdove, kaip tada bus? Atsidursite dideliam pavojuje.

— Ką jūs man galite padaryti?

— Bet tamstos dukrelė?

— Aš žinau, kad tėvo jausmai tai didžiausias jūsų triupas, — atsakė Tautgėla, — bet aš tą triupą išmušiu jums iš rankų!

Situacija visiškai pablogėjo. Pomadinas jautė, kad Tautgėla pradėjo kontr-ataką. Kaip čia ją atrėmus?

— Aš išsyk galėčiau mesti kietą žandaro žodį: areštuoju. Bet čia kaip tik pagerbiu tą tėvišką jausmą, kurį tamsta taip netiksliai vadini didžiausiu mūsų triupu. Taip, tai didžiausias triupas, bet tamstos naudai. Kad ne tam jausmui pagarba, tai aš būčiau visai su tamsta nė nekalbėjęs. Yra įrodymų — ir imu kaltininką. Aš dėl to tėviško jausmo net nusižengiau prieš tiesioginę žandaro pareigą.

— Kad tamsta nusižengei prieš savo pareigą, tai aišku, — aitriai pastebėjo Tautgėla,— bet ne dėl mano tėviško jausmo tatai padarei. Nusižengei dėl to, kad be įrodymų prikibai prie manęs ir mano dukters.

—Be įrodymų! Tamstos sūnus juk liudininkas.

— Vaikiški plepalai! Sūnus prieš tėvą ar seserį liudyti negali. Be to, jis nepilnametis.

— Bet tamstos dukrelė pati gi prisipažino! O jei pats Andrius Stuobrys patvirtins mano apkaltinimą?

— Stuobrys? Kur jūs jį rasite? — ne taip jau tvirtu balsu paklausė Tautgėla.

— Mes jį jau turime, — nė ne mirktelėjęs akim pamelavo Pomadinas.

— Tai kur gi jis? — dar kvotinėjo Tautgėla, bet jautė, kad žemė jau slysta iš po kojų.

Pomadinas išsižiojo atsakyti, bet nesuspėjo, nes jį pavadavo kažkoks tvirtai skambąs už durų svetimas balsas:

— Aš čia!

Visi kruptelėję sužiūro į duris, kurios staiga atsidarė, ir į kambarį įėjo stambus vyras su revolveriu rankoje.

Tai buvo Andrius Stuobrys.

XI.

Andrius Vyrauja

Matyti kurį laiką jis buvo besiklausąs už durų. Kaip jis čia atsidūrė? Iš kur atėjo? Kaip sužinojo apie einamas jų derybas? — tie klausimai žaibo greitumu persmelkė per jų galvas, bet jų spręsti nebuvo kada, nes visų akys įsmigo į rūstų jauno kaimiečio veidą ir dar daugiau į tamsų revolverio vamzdį, kurio skylė kaip tik susidūrė su Pomadino akimis.

Užviešpatavo mirtina tyla. Kiekvienas girdėjo savo duslų kvėpavimą ir paskubintą širdies tvaksėjimą. Tyla tęsėsi vos keletą sekundų, bet atrodė tokia ilga, kad joje tarsi buvo pergyventas ilgas gyvenimo laikotarpis. Rodėsi, kad kažkas griežtai pasikeitė. Ir iš tiesų padėtis visiškai pakitėjo. Jie kaip sužavėti žiūrėjo į kietą, vos pašiepiančią Andriaus veido išraišką ir tylėjo, tartum laukdami savo ištarmės.

— Nė viens nejudėkite — nė iš vietos, — ramiu, bet kietu balsu pratarė vaikinas. Jo judesy ir balse matėsi daug šalto įgudimo, net kiek artizmo. Jis aiškiai gėrėjosi tuo vaidmeniu, kurį pasirinko čia suvaidinti. Nė negrasino, kad šaus. Jis tai tikrai žinojo, kad čia esantieji pagerbs revolverio reputaciją.

Tautgėla tuoj suprato, kad jam teks tik nudžiugti. Paniekintas mužiko tipas pirmą kartą jo gyvenime atrodė jam ir prietelingas ir simpatingas. Bezickas prisiminė įvykį girioje ir pajuto nesuvaldomą kinkų drebėjimą. Pomadinas norėjo susiraukti — staigi nuostaba ir išgastis užleido jau vietą pykčiui — bet, pamatęs, kad juodas vamzdis tebežiūri jo kakton, susigriebė, kad bus geriau draugiškai nusišypsoti. Ginklo prie savęs žandaras kaip tik neturėjo, bet jei ir būtų turėjęs, tai vargiai beišdrįstų pasikrutinti, jam išsitraukti. Tas revoliucijonierius, tur būt, šaudo tiksliai. Prisiminė savo tėvo likimą.

Andrius vėl ramiai prabilo:

— Tamstos malonėkite padėti savo rankas ant stalo.

Jie visi paklausė, lyg kareiviai viršininko komandos.

— Ot taip. Dabar galėsime pasikalbėti.

Ir pats prisislinkęs kėdę atsisėdo, bet kiek atstui nuo stalo, kad galėtų geriau belaisvius daboti. Revolverį nuleido, bet visados turėjo savo rankoje. Akylios jo akys perbėgo per jų veidus. Rodos skaityte skaitė jų mintis ir jausmus. Tiesa, nesunku buvo juos atspėti. Paskui ramiu, šaltu balsu prakalbėjo:

— Matau, kad ko — ko, bet manęs čia tamstos nelaukėte ir niekuo nevaržomi derėjotės už mano kailį. Nors, tiesą pasakius, jūsų derybos sukosi apie ką kitą, bet mano galva ir pono Tautgėlos jausmai buvo dideliausi jūsų triupai. Matote, aš viską žinau. Klausiausi čia geroką valandėlę. Galite nesisieloti, pons Pomadinai, situacija mano rankose. Vieninteli jūsų talkininkas — vežikas yra saugioje vietoje. O, nesirūpinkite! — jis nenužudytas, tik saugiai dabojamas tol, kol aš norėsiu. Taigi, nėra reikalo laužyti galvą, kaip išsisukti iš šios padėties. Verčiau taupykite savo smegenis tiems klausimams, kurie čia bus ant stalo.

(Bus daugiau)

"DARBININKO" JUBILIEJINIS

KONCERTAS

Sekmadienį, Spalių-October 21 d., 1945

So. Boston High School Auditorijoje, G Ir Thomas Park, So. Boston, Mass.

Programą išpildys San Carlo Operos artistė Birutė Ramoškaitė, muzikas Povilas Sakas su savo grupe, muz. V. Stasevičius su Providenciečių grupe ir kiti. Programa prasidės lygiai 3 val. p. p. Įžanga su taksais $1.20 ir $1.80.

NUOŠIRDŽIAI VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI.

Springfield, Mass., Vyskupijos DEIMANTINIS JUBILIEJUS

1870 – 1945 m.

(Tęsinys)

Kaipo jaunas kunigas, išsyk darbavosi Šv. Onos parapijoje, Manchester, N. H., o paskui Šv. Jono parap. Concord, N. H. Iš čia tapo paskirtas į Šv. Juozapo katedrą Manchester, N. H., klebonu, sykiu ir Manchesterio vyskupijos kancleriu, taipgi asmeniniu vyskupo J. B. Delaney sekretoriumi. Tuo pačiu laiku jis redagavo vyskupijos leidžiamąjį mėnesinį žurnalą "Duidum", vėliau pakeistą į "Magnificat", kuris ir šiandien šauniai tebegyvuoja.

Po mirties antrojo Springfieldo vyskupo Th. D. Beaveno, popiežius Benediktas XV jo vieton paskyrė gabų, energingą ir plačios erudicijos bei praktikos Jo Eksc. vyskupą Thomas Maria O'Leary, D. D. Jis tapo konsekruotas tam prakilniam Kristaus Vietininko sostui Šv. Panelės Marijos gimtadienyje, rugsėjo mėn. 8 d. 1921 m. Springfieldo katedroje. Šioms retoms ir begalo įspūdingoms iškilmėms vadovavo pats Bostono arkivysk.-kardinolas Jo Eminencija William O'Connell, konsekravo gi Winnipego, Kanadoje, arkivysk. Alfred H. Sinnott, asistuojant 2 vyskupam: Baltimorės arkivysk. Michael J. Curley, D. D. ir Manchesterio vysk. George H. Guertin, D. D. Dalyvavo taipgi keli šimtai prelatų, kunigų, vienuolių, seserų ir tūkstantinės tikinčiųjų minios iš visos N. Anglijos.

Jaunas vyskupas tuojau stojo su milžiniška energija, gilia išmintimi, šviesiu protu ir tikrai tėviška širdimi prie taip aukšto ir labai atsakomingo vyskupijos valdymo vairo. Šiandien, per 24 m. savo garbingo ir uolaus vyskupavimo, jis sugebėjo nuveikti daug gražių ir išganingų darbų.

Be savo kasdieninio vyskupiško uolaus ir rūpestingo darbo, nenuilstamų pareigų, jis ypatingą savo dėmesį atkreipė į apšvietos, labdarybės, gailestingumo, ypač katalikiškos spaudos praplatinimo sritis. Jam labai rūpėjo sutvarkyti ir pastatyti ant gerų ir šviesią ateitį žadančių gyvenimo pamatų katalikiškas mokyklas, todėl kiekvienoje didesnėje parapijoje jo rūpestingu paraginimu įsteigta parapijinė, o didesniuose centruose net vidurinė — high school — mokyklos. Ypatingu jo rūpesčiu ir milžinišku pasidarbavimu, 1928 m. tapo įsteigta visoje apylinkėje garsi katalikiškoms mergaitėms kolegija — *"Our Lady of Elms College"*, Chicopee, Mass., gražiose ir pačios gamtos gausiai patraukliais vaizdais apdovanotos Connecticut upės pakrantėse. Jis yra jos įsteigėju ir iki šių dienų prezidentu. Šiai gražiai kolegijai pats asmeniškai paaukavo net $10,000.00, visi klebonai po $100.00 ir vikarai po $50.00. Pati mergaičių kolegija su tikrai meno žvilgsniu parinktu ir skoningu įrengimu, ypač mozaikomis išdabinta koplyčia, kainavo apie milijoną dolerių.

Kuo yra garsi Šv. Kryžiaus Kolegija — Holy Cross College, Worcester, Mass., bernaičiams, tuo lygiu svarbumu yra ši tikrai moderniška ir Naujosios Anglijos mergaitėms mokyklų pažiba — mergaičių kolegija. Jai vadovauja ir sumaniai, pasišventusiai mokytojauja Šv. Juozapo Kongr. Seselės.

Vyskupas yra tikras prietelius ir nuoširdus visos mokslus einančios moksleivijos bičiulis, todėl ir nenuostabu, kad ir savo iškalbinguose pamoksluose ir ganytojiškuose laiškuose visuomet karštai, energingai ir su visu vyskupišku uolumu iškelia katalikiškų mokyklų svarbą, reikalą ir naudą gyvenime, kadangi tautos ir visuomenės skaistesnis, šviesesnis ir doresnis rytojus glūdi katalikiškų mokyklų rankose.

Katalikiškos spaudos srityje mūsų garbingas ir visuomenės plačiai mylimas vyskupas O'Leary yra tikras antrasis Šv. Paulius. Nuo pat įsišventinimo į kunigus, katalikiškoji spauda visuomet jam buvo mylima ir artima jo širdžiai. Taigi, tapęs Ganytojum ir savo vyskupijoje tuojau įsteigė oficijalų ir autentišką mėnesinį žurnalą "The Catholic Miror", lapkr. mėn. 1 d. 1921 metais, kurį šiandien skaito beveik kiekviena susipratusi katalikų šeima. Šis laikraštis, anot paties vyskupo žodžių, "yra narsus kovotojas - gynėjas už teisę, teisybę ir tiesą, ypač uolus šv. tikėjimo ir doros gynėjas, kurio obalsis yra — Už Dievą ir Tėvynę".

Gailestingumo darbų srityse jis irgi šauniai pasižymėjo. Iki jo vyskupavimo pradžios visai mažytės Šv. Vincento, Worcester, Mass., ir "Mercy", Springfield, Mass., katalikiškos ligoninės tapo žymiai padidintos net keliais šoniniais priestatais; viduje įrengti sulig paskutiniausių medicinos mokslo ir chirurgijos reikalavimų instrumentais ir moderniški patogumai. Šiandieną jose aptarnauja po 70 Seselių. Tą patį galima pasakyti ir apie kitas 6 vyskupijos sienose esančias katalikiškas ligonines: Adamse — "Greylock Sanatorija", 17 Ses.; Montagne City — "Farren Memorial Hospital" — 23 Sesel.; Pittsfielde — "St. Luke's", 43 Ses.; ir Westfielde — "Holy Child Hospital", 10 Ses. Visose uoliai darbuojasi 282 "Sisters of Providence", kurios per vienerius metus aptarnauja 42,700 įvairių ligonių.

Padangės Aras —
Kun. S. J. Vembrė.

(Bus daugiau)

New York Times Square, New Yorko mieste milžiniška minia, kaip parodo šis vaizdas, karui su japonais pasibaigus, džiūgauja. Tokių milžiniškų džiūgavimų niekuomet nėra buvę tose didžiose New Yorko miesto kryžkelėse. Šios minios bangavimas ir psichologija buvo plačiai aprašyta rugpiūčio 21 d. "Darbininke", 8 puslapyje.

Lietuviai Karininkai

Surinko IZABELĖ BALTRAMAITIENĖ

(Tęsinys)

Lt. C. Deveikis, U. S. A., iš Cicero, Ill., 1945 m. prad. buvo Vokietijoje.

Lt. Albert Drigot, U. S. A., iš Chicago, Ill.

Lt. Leonard Dumbliauskas, U. S. A., iš Minersville, Pa., inžinierius.

Lt. Barney Evans (Ivanauskas), U. S. N., iš East Setauket, L. I., N. Y. po dviejų metų Pietų Pacifike 1945 m. prad. grįžo į J. A. V.

Lt. Edward H. Galiskis, U. S. M. C., iš Hartford, Conn., knygvedys, kariauja kur nors Pacifike.

Lt. Gerald Getson (Getchonis), U. S. N., iš Duryea, Pa., lakūnas - navigatorius, tarnavo Phillippinų salose, turi Air Medal su 4 Oak Leaf Clusters ir kitas citacijas.

Lt. Leonard Gillis, U. S. A., iš Tamaqua, Pa., kapelionas, 1945 m. prad. buvo Fort Devens, Mass.

Lt. Henry Graziul, U. S. A., iš Georgetown, Pa., 1944 m. žuvo per karo veiksmus Prancūzijoje.

Lt. Col. A. J. Gricius, U. S. A., iš Boston, Mass., Amerikos Kariuomenės Kinijoje Štabo viršininkas, 1945 m. prad. buvo apdovanotas Legion of Merit ordenu už ypatingą atsižymėjimą tarnyboje.

Lt. Joseph Grigalauskas, U. S. A., iš Gardner, Mass., buvo du kartus sužeistas, Prancūzijoje ir Liuksemburge.

Ensign J. P. Grigonis, U. S. N., iš Plains, Pa., yra baigęs navigatorių kursus, 1945 m. prad. buvo Pensacola, Fla.

Lt. Col. Alice M. Gritsavage, Army Nurse Corps, iš Nanticoke, Pa., slaugė, tarnavo Italijoje.

Lt. Clement Gritsavage, U. S. N., iš Nanticoke, Pa., tarnauja su ligoninės vienetu Pacifike.

Lt. C. Gudaitis, U. S. A., iš Hyde Park, Mass., 1945 m. birželio mėn. baigė Amerikos karo mokyklą Prancūzijoje.

Lt. Raymond Gulbinas, M. M., iš Chicago, Ill., inžinierius, pasižymėjo prekybinio laivyno tarnyboje.

Lt. George Guogas, A. A. F., iš Wilkes - Barre, Pa., 1945 m. buvo grįžęs į J. A. V. po ilgos tarnybos Anglijoje.

Lt. Frank Guest, U. S. A., iš Detroit, Mich.

Capt. Frank Ilkevičius, U. S. A., iš Nashua, N. H., gydytojas, 1945 m. birž. mėn. grįžo į J. A. V., iš karo veiksmų Europoje.

Capt. A. W. Jacobs, U. S. A., iš Chicago, Ill., dantų gydytojas.

Lt. Anthony J. Jacobs (Yakubouskas), U. S. A., iš New Britain, Conn., kariauja Italijos fronte.

Lt. Gerald F. Jankauskas, A. A. F., jo oro grupei atlikus 600 transporto valandų iš bazės Indijoje jis buvo apdovanotas Oak Leaf Cluster prie jau gauto Air Medal.

Lt. Adolf A. Janulis, U. S. A., iš So. Boston, Mass., 1945 m. prad. buvo karo veiksmuose sužeistas.

Lt. Jonas R. Jonaitis, A. A. F., iš Chicago, Ill., 1944 m. žuvo skraidant virš Vokietijos.

Lt. John Jonušis, U. S. A., iš Arlington, Mass.

Lt. Elmer A. Juozaitis, A. A. F., iš Chicago, Ill.

Lt. Frank Jurgaitis, U. S. A., iš Philadelphia, Pa., 1945 m. prad. grįžo į J. A. V. iš karo veiksmų.

Lt. William Kablick, U. S. N., 1945 m. kovo mėn. 14 d. žuvo lėktuvo nelaimėje arti San Carlos, Cal.

Lt. Al. Kachunis, U. S. N., iš Detroit, Mich., yra dalyvavęs 10 karo susirėmimuose su priešu Europoje ir Pietų Pacifike, buvo sužeistas ir dabar randasi ligoninėje San Francisco, Cal.

Capt. Joseph M. Kacena, U. S. A., iš Cedar Rapids, Iowa, 1945 m. prad. buvo sužeistas per karo veiksmus Europoje.

Lt. Kalašinskas, A. A. F., iš Binghampton, N. Y., buvęs vokiečių belaisvis.

Lt. C. Kalnis, U. S. A., iš Chicago, Ill., už pasižymėjimus gavo Bronzinį Medalį, 1944 m. lapkr. mėn. buvo sužeistas ir po to gavo Purple Heart.

Lt. Paul Kaminskas, iš Binghampton, N. Y., lakūnas.

Ensign John Kamsickas, U. S. N., iš Grand Rapids, Mich.

Lt. Helen Kapochius, Army Nurse Corps, iš Sebastopol, Pa., slaugė, yra tarnavusi Šiaurės Afrikoje, Italijoje ir Prancūzijoje.

Major L. A. Karauskas, A. A. F., iš E. Vandergrift, Pa., lakūnas, nuo 1943 m. jis randasi užsienyje.

Lt. Adolph Kasalevičius, U. S. A., iš Minersville, Pa., inžinierius.

Lt. A. Kazlauskas, Navy Nurse Corps, iš Binghampton, N. Y., slaugė.

Lt. Albert Kazlauskas, U. S. N., iš Minersville, Pa.

Lt. J. Kazlauskas, U. S. A., iš Binghampton, N. Y.

Lt. K. Keidošius, U. S. A., iš Baltimore, Md., kapelionas, 1945 m. birž. mėn. grįžo iš Europos, kur dalyvavo invazijoje ir kituose karo veiksmuose.

Lt. William J. Kizevich, U. S. A., iš Springfield, Ill., inžinierius, 1945 m. buvo kur nors Vokietijoje.

Lt. N. Kdikūnas, iš Binghampton, N. Y., slaugė.

Ensign V. A. Klimas, U. S. M. M., iš New Britain, Conn.

Lt. Isabelle C. Krasinskas, Army Nurse Corps, iš Worcester, Mass., slaugė.

Lt. John Krasinskas, U. S. N., iš Worcester, Mass., tarnauja San Diego, Cal.

Lt. Wm. A. Kriaučiūnas, 1945 m. prad. buvo Station Hospital, Fort Sill, Okla.

(Bus daugiau)

Can You Find the Bells in This Picture?

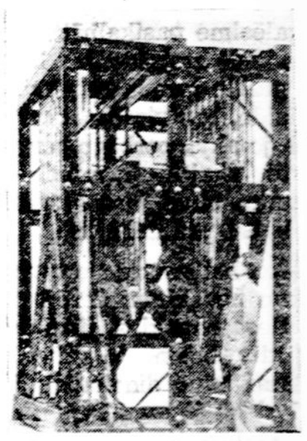

This is a new style church tower carillon. The 32 unbreakable bells, exclusive creation of J. D. Deagan, Inc., Chicago musical instrument manufacturer, are tubular in shape and, pound for pound, have many times the volume and carrying power of old style cup shaped church bells. At weddings, funerals, commencements and special occasions this mighty instrument plays beautiful selections, controlled either by an automatic player or an individual keyboard. Over 400 sponsors have donated these carillons to churches and universities all over America, as inspiring, permanent memorials.

Points-plus: Point-less

Jean doesn't save used fat just once in a while. Every time she cooks she remembers to save every drop. It means cash and extra ration points and a chance to help in an essential task. But Ann—well, we knew it would happen—she had to have the superintendent come up and unclog the kitchen drain. It was full of hard grease. It's a real sad that she can't understand the needs of her country.

JUNG. VALSTYBIŲ ARMIJA KOVOJA PRIETARĄ

Šiandien daugiau negu bet kada nors praeityje, visų žmonių dėmesį kreipia į baisią tikybinę ir rasinę neapykantą ir ypač kaip neapykanta liečia šios šalies socialį gerbuvį. Jeigu žmonės patyrimu nepažįsta jos, tą žino darbais inter - tikybinių, inter - rasinių net ir valdžios įstaigų, kurios šiuo metu veikia išbaigti visokias netolerancijas. Viena iš tokių įstaigų, yra Jung. Valstybių Karo Departamentas, kurio Armijos Apšvietos Programa kovoja rasinę ir tikybinę neapykantą.

Karo Departamentas naturaliai turi pilnų informacijų apie vokiečių ir japonų būdus neapykantą suskaldyti tautas, kaip jie platino nekentimą ir sumišimą; taipgi gerai žino kaip priešas šioje šalyje stengiasi sukurstyti rasinius ir tikybinius nesusipratimus. Bet kuris amerikietis, kuris skleidžia "neapykantą prieš mažumas — ar tai katalikus, žydus, negrus, svetimšalius, ar kitus — lošia sąmoningą ar nesąmoningą ašies rolę," sako neseniai išleistas "Army Talk" Information and Education Division pagamintas.

"Kaip mes įgijame prietarus" sako straipsnis.

Atsakydami savo vyrams ir moterims uniformuose, visų pirma primena jiems, kad prietarai nepaveldėti. 'Žmogui gimus', jis sako, 'jis turi galimybę tik išvystyti meilę arba neapkentimą ir visus kitus žmoniškus jausmus. Kada išmoksta mylėti ar neapkęsti, mėgti arba nemėgti, priklauso nuo savo patyrimų — savo namuose, savo mokyklose, savo apylinkėse — ir kaip toki patyrimai ant mūsų atsiliepia. Kalba, kurią išmokstame, mūsų tikėjimas, idėjos, jausmai ir nusistatymai, mūsų pasielgimas ir prietarai — tie visi priklauso nuo mūsų aplinkybių.

"Prietarai irgi išsivysto nuo abėjingumo", straipsnis toliau sako. "Mes abejojame apie savo gabumus arba prestižą. Mūsų darbas nepastovus

Pastiprinti savo pasitikėjimą arba savęs gerbimo jausmą, mes kartais ieškome asmens, kuris yra žemesnis (inferior), arba ieškome kokios grupės, kurią galime kaltinti visokiais nepasisekimais ir nelaimėms. Ir visuomet yra daugiau neapykantos, kada mus užpuola ekonominė depresija.

Kaikurie žmonės mėgsta skleisti neapykantą, kad tik pasiekus savo tikslus. Vokiečiai vartojo "neapykantos tekniką suskaldyti opoziciją, viską sumaišyti, jie visas tautines ir tarptautines ligas krovė ant nekaltų "scapegoats". Jie ragino žmones nekesti žydų, nekesti lenkų, nekesti rusų, nes naciams neapykanta reiškė stiprumą.

Straipsnis tada paaiškina iš kur žodis "scape goat" paeina.

Senoviškose dienose, daug žmonių tikėjo, kad galima perduoti nuodėmes ir kaltes kitiems asmenims, gyvuliams ir daiktams. Ceremonijose, kurias atliko šeimos vadas, tankiai nariai parinkdavo ožką, kuriai buvo perduotos visos nuodėmės. Šiandien kada žmonės kaltina nekaltus žmones savo prasižengimais, mes vadiname tą neteisingą persekiojimą "scapegoating". Vienu arba kitu laiku beveik kiekviena mažumos grupė buvo vartojama kaipo "scapegoat" ir rimtai nukentėjo.

Paskaitykime istoriją ir matysime kaip galingi vadai slėpė savo norus, kurstydami žmonių jausmus prieš "trouble - making" mažumas.

Hitlerio Vokietijoje, naciai pradėjo persekioti žydus, bet paskiau kreipė dėmesį į katalikus, protestonus. čekus, lenkus, ir galutinai visą pasaulį.

Amerika irgi turėjo blogus puslapius savo istorijoje. Čia irgi mažumų grupės buvo persekiojamos.

Daugybė mūsų pirmųjų gyventojų, kurie čia atvyko ištrukdami tikybinės neapykantos ir persekiojimo, nedavė tikybinės laisvės kitiems.

Teisės atimtos vienoje kolonijoje arba kitoje nuo katalikų, kvakerių, žydų, protestonų, baptistų, bedievių. Devynioliktame šimtmetyje pirmiau atvykę immigrantai pradėjo diskriminuoti prieš naujesnius.

Kada dideli skaitliai airių atvyko čion po bado Airijoj 1846 m. jie nebuvo pageidaujami. Riaušės įvyko Philadelphijoje, Bostone ir New Yorke. Ir paskiau diskriminacija buvo vartojama prieš vėlesnes imigrantų grupes — lenkus, žydus, slavus, italus, rusus.

Kada kvota suvaržė imigraciją kiekvienai tautybei po Pasaulinio Karo 1, pirmenybė duota pirmesnėms imigrantų grupėms. Bet mes užmiršome, kad mes esame imigrantai arba vaikai imigrantų. Tik Amerikos indijonas gali skaityti save vietiniu.

Negalime kitus vadinti "foreigners".

"Amerikonizmas", sakė mūsų miręs prezidentas, Rooseveltas, "nėra rasės arba kilmės dalykas. Amerikonizmas yra proto ir širdies dalykas."

Jau per ilgą laiką pastangos dedamos išnaikinti diskriminaciją ir neapykantą, kurie atima nuo asmens fundamentalines demokratijos piliečio teises. Diskriminacija ir neapykanta nėra produktai Amerikos gyvenimo. Yra mūsų visų pareiga užlaikyti tą brangų Amerikos kelią.

Tas tik parodo, ką mūsų armija mums pataria apie neapykantos istoriją ir kaip ji stengiasi tą savo pamoką perduoti amerikiečiams, kurie kovoja už savo šalį. FLIS.

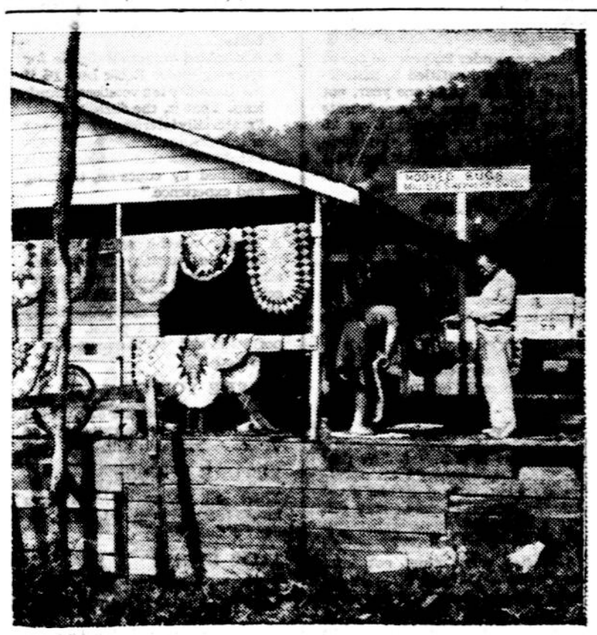

Rankdarbių išdirbystė North Carolina valstybėje eina visu smarkumu. Ten apie 80 nuošimčių šalies kabinamų kilimų išdirba kalnuose North Carolina valstybės.

KELRODIS

Į Jėzaus Nukryžiuotojo Seselių Vienuolyną,

(Our Lady of Sorrows Convent) Thatcher St., Brockton, Mass.

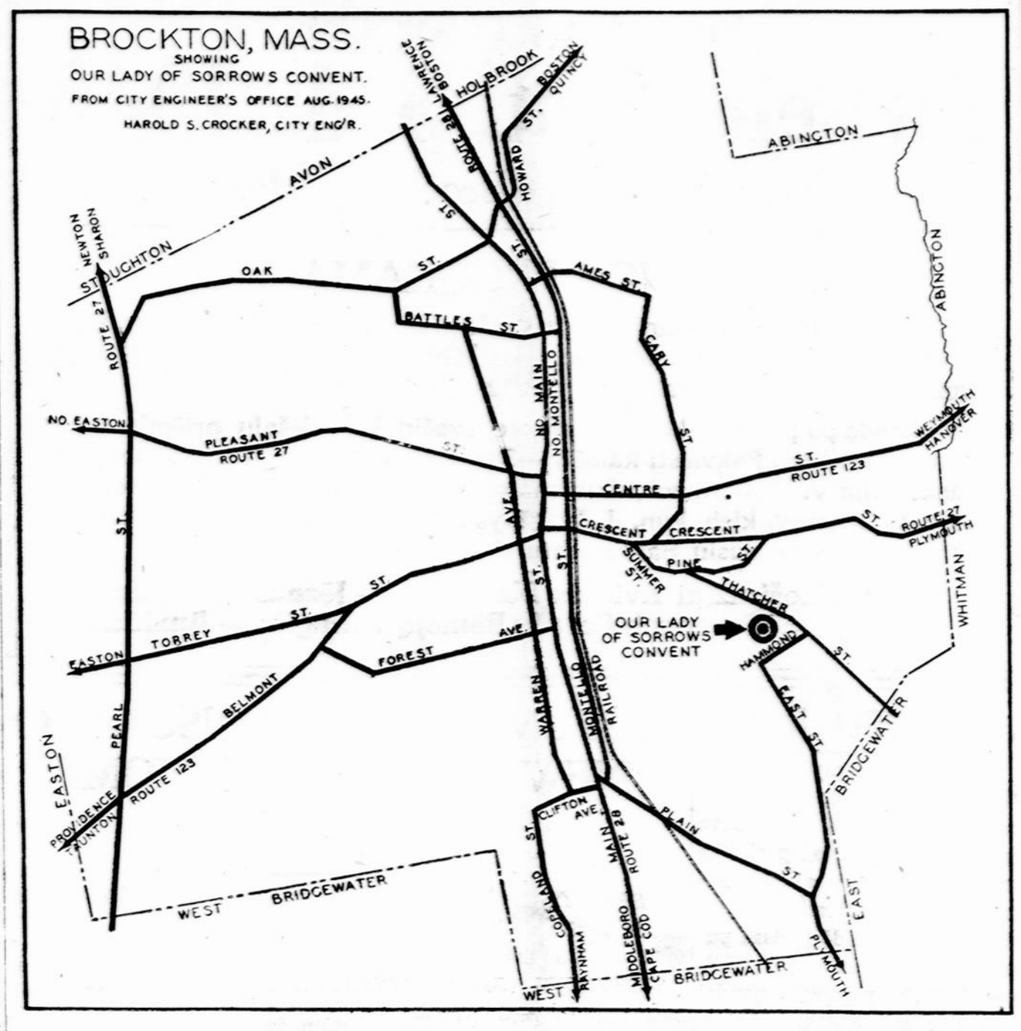

AUTOBUSU — Iš Bostono važiuoti elevatoriu ligi Ashmont Station ir iš ten paimti Autobusą (Autobusai išeina kas pusė valandos) su užrašu Brockton arba Fall River. Reikia važiuoti ligi pat centro Brocktone — School St. Ten išlipus paimti trumpai kelionei autobusą su užrašu Crescent arba Whitman ir važiuoti ligi Crescent Avenue. Ten išlipus bus nurodyta kaip nueiti į Thatcher St., kur randasi vienuolynas.

AUTOMOBILIAIS — Iš Bostono važiuoti į Brocktoną Route 28, ir atvažiavus Brocktone sukti į kairę Crescent gatve ir važiuoti ligi Summer gatvės ir sukti po dešine ir važiuoti Summer ligi Pine St. ir vėl po dešinėj Pine gatve ligi Thatcher ir ligi vienuolyno.

AUŠRAI ŽLUGUS

Laikraščio reikalais ir kitais buvo imta daryti kasmet didesnių suvažiavimų vasaros metu. Pirmas toks suvažiavimas buvo studento mediko Petro Matulaičio tėviškėje, netoli Liudvinavo. Suvažiavimas praėjo laimingai, tik paskui rusų žandarai pakėlė triukšmą. Jiems tas suvažiavimas pasirodė daug baisesnis, nekaip iš tikrųjų buvo. "Vienų daktarų buvo keturios dešimtys", — šaukė žandarai. Žinoma, tiek daktarų tuomet neturėjom, ir visų suvažiavusiųjų tiek nebuvo. Bet žandarai, nieko tuo kartu nepešę, pasiryžo kitą suvažiavimą, jei toks būtų, būtinai užklupti. Tik P. Matulaitį įsidėmėjo, jo žygius paskui saugojo. Jam, dar jaunam gydytojui, ištremtam į Viatką, buvo lemta tenai kristi kovoje su šiltinės epidemija.

Pavojinga buvo dideliu būriu patekti į žandarų rankas. Kas toliau darbą varytų? Bet ir suvažiuoti, pasitarti buvo didelis reikalas. Todėl suvažiavimai buvo ir toliau daromi — suvažiuodavo po kelias dešimtis žmonių, tik vis atsargiau. Rūpėjo, kad paties suvažiavimo neužkluptų, pasitarimo nesutrukdytų, o paskui kas bus, tebūnie.

Pirmame suvažiavime (Matulaičiuose) man neteko būt. Pavyko patekti pirmą kartą tik į suvažiavimą daktaro K. Griniaus tėviškėje, taip pat netoli Marijampolės, Kauno linkui. Tai buvo 1892 metų vasarą. Suvažiavimui buvo parinkta didelė šventė ar prekymetis Marijampolėje, kad nebūtų taip matyti, kur kas keliauja. Buvo paruošta vežimų pačioje Marijampolėje, nusiųsta į artimiausią geležinkelio stotį. Važiavau iš Marijampolės. Susitarėm, kurie kuriuo vežimu važiuos. Kai žmonės ėmė skirstytis iš miesto, po vieną, po du išėjom plentu Kauno linkui. Pavijus mus mūsų vežimams, prašėmės pavėžinti. Mane su 5—6 kitais tokiais "pavėžino" į Matulaičių viensėdį, arti dr. Griniaus tėviškės. Kitus kiti vežimai nudardino į kitas pastoges.

Mūsų vežimas, pavažiavęs kiek plentu, pasuko į šalį, ir netrukus siauru keleliu įvažiavom į mišką. Pačiame miško krašte, pasislėpusi nuo žmonių akių, grožėjosi švari Matulaičių vienassėdija. Gyvenamieji namai dideli, nauji dar ne visai baigti. Visai tikra ir patogi vieta tokiems slapukams.

Pavakarieniavom, susimetėm į didelį kambarį,— pusė grindų ploto šiaudais nuklota. Tai buvo mums skirtas miegamasis. Tik ilgai negavom ramiai užmigti: mūsų kuopelėje buvo labai neramus žmogus, Vincas Kudirka. Jis čia įdomią kalbą pradės, čia tokius juokus ims krėsti, jog už šonų tverkis. Užmigom visi gana vėlai ant gerai aptaršytų šiaudų.

Rytojaus dieną, saulutei gerokai pakilus, iškeliavom į Grinius posėdžiauti. Išėję į pamiškę, apsidairėm aplinkui. Pasižiūrėjom į Grinių kiemą iš tolo, ar tenai viskas ramu, ar nelaukia mūsų koki žandarai. Rodėsi, viskas tvarkoje. Patraukėm mes ežiomis, kiek išsisklaidę, tik retkarčiais keliais žodžiais pasikeisdami. Visiems vienas klausimas buvo galvoje: ar duos "raudonsūliai" (žandarai) pasikalbėti, pasitarti?

Suvažiavimas pavyko. Pasitarta, kaip varyti toliau laikraščio ir knygų leidimas, kaip jos skleisti žmonių tarpe ir k. Suvažiavime dalyvavo ir Martynas Jankus, Mažosios Lietuvos žmogus, anų metų "Aušros" rūpintojas. Pasitarę, užkandę, ką rūpestinga Grinienė buvo paruošusi, išvėžliojom į visas puses, kaip buvom atėję. Per posėdį mūsų ramumą saugojo sargus piemeniukas: nuolat lipinėjo ant tvoros ir kaklą ištieses dairėsi, ar kas iš kur neatvažiuoja.

Iš Matulaičių mane su dviem trimis draugais išvėžino kitu keliu, per mišką. Tik girininko arkliai tokiu keliu galėjo išvežti: vežimą kraipė į visas puses, šakos vis stengėsi mūsų kepures nubraukti. Užtai į atvirą plotą išvažiavom tokioje vietoje, jog niekas nebūtų įspėjęs, iš kur važiuojam.

Tai buvo, rodosi, paskutinis suvažiavimas Suvalkų gubernijoje. Daugiau jų tenai daryti buvo nepatogu: apie visus buvusius čia suvažiavimus žandarai žinojo ir vis uoliau įtariamus žmones saugojo. Teko suvažiavimai kelti į Kauno gub. Suvalkų krašte paskui buvo sudaryta komisija rūpintis "Varpo" reikalais.

Kauno gub. pirmas suvažiavimas įvyko Šliupo namuose, naujai kūriamoje vienasėdijoje, Anksučiuose. Miške stovėjo svirnas ir dar bene dvi trobos. Aplink jas kelmai. Kelias į vienasėdiją ėjo per mišką ir kelmyną, žemesnėse vietose žabai nuklotos. Važiuojant po ratais traška, braška, vežimą į šalis mėto, kai kur medžio šaknys taip atliepia, jog šonuose suskauda. Vėl gerai parinkta suvažiavimui vieta: nereikalingas žmogus čionai neužklius, tik suvažiavimo žmonėms toks kelias nebaisus.

Čionai labiausiai tartasi, kaip laikraščiai ir knygos platinti Kauno gubernijoje. Sudaryta organizacija su daktaru Sketeriu priešakyje.

Po pasitarimo, kam buvo arčiau, tuojau išvažiavo; kiti nakvojom šiene — šieno pasikloję, šienu užsikloję.

Buvo padarytas suvažiavimas ir visai atviroje vietoje, prie vieškelio iš Linkuvos į Žeimelį, Čepų namuose. Visai atvirai susimesta į tą vietą, nes netoli jos, Žeimelyje, tą dieną buvo viešai ruošiamas vakarėlis ligoninės naudai: tą ligoninę statė visuomenės padedami vietos pastorius su dr. Sketeriu. Taigi, Čepuose buvom sustoję pakeliui į tą vakarėlį. Argi galėjo kas įtarti mus, kad pakeliui sustojom pas pažįstamą? Tiesa, kai kurie buvo čia patekę ir ne pakeliui, bet tai jau kitas dalykas.

Keli toki suvažiavimai Kauno gub. pavyko, bet policijos ir žandarmerijos saugumas ir tenai vis didėjo ir didėjo. Teko vėl ieškoti patogesnės vietos. Vienas suvažiavimas, 1894 metais, įvyko Mintaujoje, Jablonskių namuose. Dėl atsargumo suvažiuota sekmadienį posėdžiauta per sumą, kada ir piktosios dvasios liaujasi savo nedorą darbą dirbusios. Posėdžio vietoje buvo girdėti vargonai. Jame dalyvavo kunigai Tumas ir Lastauskas. Buvo atvykęs ir V. Kudirka, jau tuomet aiškus džiovininkas. Mintauja buvo vieta, kur dar nebuvo įsisukę žandarai, nors čia buvo susidariusi kuopelė smagių "Varpo" darbininkų; į ją dėjosi žmonės ir iš apylinkės: Rygos ir Kauno gubernijos, Pakuršės. Kai suvalkiečių ir kauniečių lizdus žandarai aptaršė, "žąsienos" (raštų "Varpui") V. Kudirkai ėmė vis smarkiau ir smarkiau reikalauti iš tos kuopelės. Štai kas labiausiai jį buvo atviję į tą suvažiavimą.

P. Mašiotas.

Kuo mažiau patogumų, tuo mažiau reikalavimų; o kuo mažiau žmogus reikalauji, tuo esi laimingesnis.

Jules Verne.

AMERICAN RED CROSS

JEAN GETS ROAST BEEF!

Well, Jean is the only one we see here at the butcher's. She has brought a can of used fat to him and is collecting her points and cash. It's her reward for a job well done. She is happy as she can always use extra points. And both she and the butcher know this can of fat will soon be on its way to help make some essential product, either war or civilian. Try Jean's way. Save every drop every day for red point pay.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LOWELL, MASS.

Sugrįžo

Sgt. Jonas Kasinskas šiomis dienomis sugrįžęs iš Pacifiko kariuomenės tarnybos tapo atleistas į civilinį gyvenimą. Jonas užklaustas kaip jaučiasi? atsakė: "Kaipo naujas žmogus".

Leidžia Atostogas

Juozas Sabaliauskas, praleidęs 4 metus Hawaii salose kariuomenės tarnyboj, šiomis dienomis sugrįžo pas tėvus praleisti 30 dienų poilsį. Išrodo gana gerai ir pilnas optimizmo.

Iš Ledų Krašto

Silvestras Lebednikas, išbuvęs 4 metus Alaskoje prie Amerikos kariuomenės sargų, sugrįžo į Lowellį praleisti keletą dienų pas savo tėvus. Daug pergyveno ir kupinas įvairių įspūdžių.

Gražinimas

Šiomis dienomis Šv. Juozapo lietuvių par. bažnyčioje tapo užbaigtas gražus papuošimo darbas. Visą sieną prie didžiojo altoriaus tapo perdirbta ir pagražinta. Tai vis dovana parapijai nuo svetimtaučio geradario.

Padaryta Operacija

Šeštadienį, 18-tą dieną, Šv. Juozapo ligoninėje, Jedvygai Stanevičiūtei, parapijos kolektoriaus sesutei, tapo padaryta operacija. Šiomis dienomis sveiksta ir tikisi už savaitės sugrįžti į ūkį pas tėvus.

Į Maine Iškilmes

Būrelis čionykščių katalikų dalyvavo šventimo ir atidarymo iškilmėse naujo vienuolyno Greene, Maine.

598 Svarai Drabužių

Trečiadienio rytą Lithuanian War Relief Fundo skyrius išsiuntė 598 svarus rūbų Lietuvos pavargėliams. Tik maža dalis žmonių atnešė rūbų. Bet reikia pasidžiaugti, kad atsirado bent 16 gerų šeimynų, norinčių paaukoti drabužių.

Daug pasidarbavo skyriaus pirmininkas ir komisijos narė p-lė Juozaphina Narinkaitė. Nepasirodžius kitiems valdybos nariams, paprašyta Jono Šaukimo, kuris noriai pasišventė su valdybos nariais sudėti ir išsiuntinėti drabužius.

Žąslių Zigmas

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTĮ" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražia paveikslu apdaras ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTY" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTY" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTĮ" redaguoja įžymus ir patyręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYČIUI" bendradarbiauja jo sukviesti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūkį: "Tenelieka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES" Visi skaitykime "VYTĮ!"

"VYTIES" kaina metams tik $3.00

"VYTIS"
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Remkite tuos profesionalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Atsimink...

VASARĄ 1935

"Vai ja, aš smarkiai saule apdegiau, Daddy"

VASARĄ 1945

"O, tas nieko, tik kelios suvėlės, Dad".

Kiekis Long-Distance telefonų šaukimų Naujoje Anglijoje vasaros vakacijų sezone visuomet padidėja.

Bet šią vasarą 1945 m. dar daugiau padidėjo long-distance telefonų šaukimai, grįžtančių karių į namus. Beveik kiekvienas, grįštantis karys, pakeliu nori pašaukti savo namus, kad jis jau grįšta namo.

Už tai Tamstos galite suprasti **kodėl** long-distance telefonų šaukimai yra suvėluojami šiomis dienomis. Neatsižvelgiant kur Tamstos būtumei ar ant jūrų kranto ar mieste, Jūs galite grįštantiems veteranams padėti, greičiau pasiekti savo namus, jei rečiau šauksite telefonu ir pasikalbėjimus sutrumpinsite kiek tik galima.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seselių Vienuolyno

PAŠVENTINIMAS

Pirmadienį, Labor Day,

Rugsėjo - Sept. 3 d., 1945

Thatcher Street Brockton, Mass.

DIENOS PROGRAMA:

10 Val. ryte Jo Ekscelencija Arkivyskupas Richard J. Cushing, D.D., laikys Pontifikales Šv. Mišias. Per Mišias giedos Seselių Choras. Paskui J. Eksc. Arkivyskupas pasakys pamokslą.

1 valandą po pietų įvyks atvirame ore svečių bei viešnių priėmimas su šaunia programa. Pakviesti kalbėti —Senatorius David I. Walsh, Kongresmanas John V. McCormack, Gubernatorius Maurice J. Tobin, Brocktono mayoras Downey, kleb. kun. J. Švagždys ir kiti. 5 val. p. p. atvirame ore Palaiminimas Švenčiausiu Sakramentu.

Visus Nuoširdžiai Kviečia Dalyvauti — **Jėzaus Nukryžiuotojo Seserys ir Seselių Rėmėjų Draugija — Auxiliaries.**

BINGHAMTON, N. Y.

Šv. Juozapo parapijos šešių dienų bazaras - karnivalas, kuris įvyko rugpiūčio 12-18, buvo gana sekmingas. Oras pasitaikė gražus, tik truputį pakenkė karo užbaigimo celebracijos. Žmonės labai išsisklaidė į visas puses savotiškai atžymėti iškilmes. Vistiek parapijos naudai pelno liko apie $4,000.

Bazaro darbininkai-ės labai ištvermingai su didžiausiu uolumu dirbo per visas dienas. Moterys apart darbo dar prigamino ir aukojo skaniausių valgių.

Klebonas kun. E. Krancevičius, O.M.C., kuris ir pats nuoširdžiausiai visas dienas dirbo, dėkoja visiems, kurie taip gražiai remia savo parapiją.

SIAUČIA MIRTIS

Vieno mėnesio laikotarpyj mirties angelas išsiviliojo du mūsų mielus lietuvius, parapijonus. Rugpiūčio 14 d. staiga mirė Agnieška Maslauskienė. Dideliam sielvarte paliko vyrą Stanislovą ir dukteris Agotą ir Marian.

Rugpiūčio 19 d. širdies ataka mirė Antanas Adomaitis. Paliko žmoną ir dvi dukteris. Velionis buvo labai karštas Lietuvos mylėtojas. Uolus ALT ir BALF narys. Jis labai mielai leisdavo savo patalpas vartoti BALF rūbų vajaus reikalams. Gaila nuoširdaus patrioto!

ATOSTOGAVO

Nuoširdi mūsų parapijos rėmėja p. M. Paplauskienė nesenai grįžo iš atostogų. Lankėsi Tėvų Pranciškonų vienuolyne Green, Maine ir "Darbininko" administracijoj, So. Bostone. Negali atsidžiaugti Tėvų Pranciškonų ir p-nų Peldžių šeimos svetingumu ir vaišingumu.

J. Oreskienė taip pat atostogavo Sesučių Pranciškiečių ūkyj Pittsburgh, Pa. Dalyvavo Seserų įvylktuvių iškilmėse. Parsivežė daug gražių įspūdžių.

MŪSŲ KARIAI

Prieš porą savaičių p-nai Stukai gavo liūdną ir kartu linksmą žinią, kad jų sūnus lakūnas Jonas Stukas per 12 dienų buvo dingęs Pacifike vėliaus sugrįžęs Okinawa salon.

Pirmas lietuvis veteranas grįžo į civilinį gyvenimą Petras Rauba. Jam teko dalyvauti mūšiuose įvairiose Europos dalyse. Buvo sužeistas. Dabar Petras atrodo labai gerai, tik truputį lyg nuobodžiauja. Matyt ilgisi senovės draugų, kurie dar tebėra užjūriuose.

J. O.

BALTIMORE, MD.

PAVYZDINGA PAGARBA MOTINAI

Rugpiūčio 15, šių metų, poniai Marijonai Norkevičienei sukako 65 metai amžiaus. Jos gera duktė, Ona Leonora Linkienė nepamiršo savo mamytės gimtadienio dienos. Rugpiūčio 18-tą ji parūpino šv. mišias Šv. Alfonso par. bažnyčioj už mamytės sveikatą. Gi sekmadienį, rugpiūčio 19-tą, suprašė Norkevičių šeimos narius, gimines ir draugus į lietuvių salę, kur buvo paruošti pietūs. Tai buvo "surprizo puota", nes ponia Norkevičienė apie tai nieko nežinojo, ir didžiai nustebo, pamačiusi tiek daug linksmų veidų ir ilgą stalą viskuo apsunkintą, ir dar didelį pyragą su žvakutėmis.

Svečiai kartu su ponia Norkevičiene sotinosi ir linksminosi. Vėliaus lietuvių salės gaspadorius, ponas A. Jankūnas, perstatytas ponios A. Pravadzevičienės, prabilo į susirinkimą, sveikindamas ponią Norkevičienę, jos gimtadienio proga, ir vėliaus perstatė adv. Nadą Rastenį sekamu kalbėtoju. Adv. Rastenis sveikino ponią Norkevičienę su atžymėjimu jos gimtadienio, ir pagyrė jos dukterį, kad nepamiršta savo mamytės. Jis sakė, jog yra džiugu, kad Amerikoj gimę - augę lietuviai neveža savo tėvų girion palikti, o gerbia savo augintojus ir palinksmina jų dienas gražiomis vaišėmis.

Po trumpų, bet įspūdingų pašnekų, svečiai ilgai ir linksmai vaišinosi ir kalbėjosi iki saulutė nukako nakvynėn.

Rep.

LIETUVOS GEN. KONSULATO NEW YORKE PAIEŠKOMI ASMENYS

ASEEVIČIAI (Sacage) Baltrus ir Jokūbas, iš Lietuvos išvykę prieš 50 metų.

ASEVIČIUS, Jonas (John Sacage), išvykęs iš Lietuvos 1912 metais ir gyvenęs Čikagoje.

BAKTYS, Juozas, kilęs iš Žironių km., Radviliškio v., Šiaulių apskr., gyvenęs ir gal tebegyvenąs Čikagoje.

BALTINIS, Jonas, studijavęs Kaune ir 1939 metais išvykęs į Ameriką.

BALTUSIENĖ, Ieva, gyvenusi Philadelphijoj ar apylinkėse.

BERNOTAI, Povilas, Stasys ir Juozas, gyvenę New Yorke ir Bostone.

BERNOTAS, Antanas, sūnus Liudviko, gyvenęs Montreal, Canada.

BIELOGLOVAS, Pranciškus, arba jo sūnūs Stasys ir Aleksandras (?) kilęs iš Kelmės, Raseinių apskr.

BIKULČIUS, Leonardas, Amerikon išvykęs 1936 m. ir gyvenęs Čikagoje pas savo dėdę Vincą Šlyterį.

BUBLIAUSKAS, Povilas, ilgą laiką gyvenęs 118 Market St., Brighton, Mass.

BUBLIAUSKAS, Vladas Albertas, atvykęs į Jung. Amer. Valstybes 1930 metais.

BUDRECKAI, Ignas ir Alena (brolis ir sesuo), kilę iš Radviliškio valsč., Šiaulių apskr.

ČIUPLIENĖ - RANONAITĖ, Elzbieta, kilusi iš Rubonių km., Krinčino v., Biržų apskr.

DAKAUSKAS, Leonas, kurio gyvenama vieta nežinoma.

DAKAUSKAS, Simanas, gyvenęs ir gal tebegyvenąs Grand Rapids, Mich.

DAMAŠEVIČIAI, Kazimieras, Pranciškus ir Vladislovas, gyvenę Brooklyne ir Bostone.

DANIELIAI, Pranas ir Petronelė, prieš ištekant Matusevičiūtė, gyvenę New Yorke ar apylinkėse.

DAPKAI, Juozas ir Povilas ir pastarojo duktė Emilija, kilę iš Radviliškio m., Šiaulių apskr.

DARAŠKEVIČIEENĖ - Sakavičiūtė, kilusi iš Radiškės km., Punsko valsčiaus.

DOMARKAS, Konstantinas, kilęs iš Plungės apylinkės, Telšių apskr., ilgą laiką gyvenęs ir gal tebegyvenąs Čikagoje ar apylinkėje.

DOMEIKOS, Vincas ir Justinas, kilę iš Šakių apskr.

DUBULIS, Jonas, kilęs iš Naujamiečios v., Panevėžio aps.

GERULSKIENĖ, Adolfina, prieš šį karą gyvenusi Bostone.

GERVYTĖ, Elzbieta, kilusi iš Žadaikonių km., Saločių v., Biržų apskr.

GRYBAUSKIENĖ - Leščinskaitė, Elena, duktė Antano, kilusi iš Saukoto miest., Kedainių apskr., gyvenusi New Britain, Conn. ir Pennsylvania valstybėj.

JANUŠAUSKAI, Ignas ir Antanas, kilę iš Sablauskų km., Akmenės v., Mažeikių apskr. ir gyvenę Čikagoje.

JANUŠAUSKIENĖ, Rozalija, pirmiau gyvenusi 4623 Pickford St., Los Angeles, California.

JUDICKIS ir Judickienė, krikšto tėvai Zigmanto, Alberto Buffe.

JONAITIENĖ - Serneckaitė, Marija, gyvenusi Detroit, Mich.

JONIKA, Vaclovas, kilęs iš Alovės vls., Alytaus apskr.

JONUSONIS, Antanas, kilęs iš Saudogalės km., Saločių v., Biržų apskr.

KRUKONIS, Nikodemas, gyvenęs prieš karą Čikagoje.

KUBERTIENĖ, Ona, kilusi iš Naujamiesčio valsčiaus.

LAPINSKAI, Jurgis ar Petras, gyvenę ar gal ir tebegyvenną Worcester, Mass.

LASTAUSKAS, Juozas, Waterbury, Conn. ir gal New Britain, Conn.

LASTAUSKAITĖ, Teofilė, kurios ištekėjusios pavardė nežinoma, bet manoma, kad ji taipgi gyvena Waterbury, Ct. ar apylinkėj.

LUKŠYS, Antanas, sūnus Prano, kilęs iš Daukšinos km., Ramygalos v.

MARTINKIENĖ - Senkaitė, Ieva.

MASAITYTĖ, Domicelė, ir jos sesuo. Abi jos yra ištekėjusios, bet pavardės po vyrais nežinomos, gyveno ir gal tebegyvena Čikagoje.

MASĖNAS, Ignas, kilęs iš Kundrėnio km., Naujamiesčio v.

MATIKEVIČIUS, Andrius, gyvenęs Harstharne, Oklahoma.

MATIKEVIČIAI, Mykolas, Petras ir Jonas, gyvenę Brooklyn, N. Y., Boston, Mass. ir gal Čikagoje.

MATUTIENĖ - Lekstutytė, Agnė, taipgi jos duktė Stefanija ir sūnus Stanley gyvenusi Freehold, N. J.

MAŽYLIS, Antanas, sūnus Petro, kilęs iš Gučiūnų kaimo, Skapiškio v., 1922 m. iš Čikagos persikėlęs į Detroit, Mich., kame ir dabar gyvena.

MISIŪNAS, Romualdas, sūnus Juozo, kilęs iš Raikėnų km., Pandėlio vl., Rokiškio apskr., į Ameriką išvykęs 1912-13 metais ir gyvenęs Kalifornijos valstybėje.

MONKEVIČIENĖ - Bubliauskaitė, Albertina, gyvenusi Detroit, Mich.

NOREIKA, Juozas, gyvenęs Ohio Valstybėje.

PADLESKIS, Kazys, sūnus Kazio, gimęs Sibire, Rusijoje, ir Amerikoje visą laiką gyvenęs Čikagoje.

PAŠKEVIČIUS, Povilas, gyvenęs ar tebegyvenantis Čikagoje.

PATAŠIUS, Jonas, gyvenęs 229 York St., Brooklyn ,N. Y., ir turėjęs vaistinę (drugstore).

PELAITIENIENĖ, Karolina.

PIVELIUTĖ, gyvenusi Kanadoje prieš šį karą.

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.
arba
Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

(Bus daugiau)

Kam Rūbus Atiduot?

Kandims, ar Nukentėjusiems?

Kiekvieno šėpoje yra drabužių, kurių niekad nevilkėsime, nors manoma, kad dar juos reikės naudot. Jais minta kandys. Geriau tuos drabužius pasiųskime į

United Lithuanian Relief Warehouse,
101 Grand Street,
Brooklyn 11, New York.

THE VETERAN'S FRIEND

GOING BACK TO SCHOOL?

Every honorably discharged service man or woman of World War II can go to school at government expense under two acts of Congress (see chart below) if the requirements are met.

Additional information can be obtained from the Disabled American Veterans national service officer in your area or write D.A.V. national headquarters, Cincinnati 6, Ohio.

PUBLIC LAW NO. 346 (G I Bill of Rights)

TO BE ELIGIBLE:

1. A veteran must have served in active military or naval service on or after Sept. 16, 1940, and prior to the end of World War II.
2. The veteran's discharge must be other than dishonorable.
3. At least 90 days active service is required for one year of schooling.
4. Veterans under 25 years of age at induction are entitled to instruction (not less than one year, not more than four) commensurate with length of service. Over 25 years of age must prove interruption or interference for one year of schooling.

WHAT YOU GET:

Tuition and necessary school expense (up to $500) for an ordinary school year. In addition subsistence payment of $50 a month is made to veterans without dependents, $75 a month to veterans with dependents.

WHERE YOU GO:

The veteran may choose any recognized educational or training institution which will accept him.

FUTURE BONUS:

This law, as it stands today, provides that money spent on a veteran's education will be deducted from any federal bonus he may get.

TIME LIMIT:

1. Schooling must start not later than two years after discharge or the end of the war, whichever is later.
2. Educational benefits of the GI Bill terminate seven years after the war.

PUBLIC LAW NO. 16 (Disabled Veterans Bill)

TO BE ELIGIBLE:

1. Disability must have been incurred or aggravated by active service on or after Sept. 16, 1940, and prior to end of war.
2. Discharge must be other than dishonorable.
3. Length of service and age at induction do not enter into eligibility.
4. A disabled veteran is eligible for training under Public Law 16 if his disability is a vocational handicap. That is, the disability must "materially interfere with securing and pursuing employment comparable with that for which he is qualified by education, training and experience."

WHAT YOU GET:

A single veteran receives $92 a month plus tuition and necessary school expense. Married veterans receive $103.50 a month plus $5.75 for each dependent, plus $11.50 monthly for each dependent parent. Transportation and travel expense also is provided.

WHERE YOU GO:

Any public or private educational institution pending approval of the Veterans Administration.

FUTURE BONUS:

There will be no deduction from future federal bonus for training under Public Law 16.

TIME LIMIT:

1. Maximum training is four years.
2. There is no deadline on starting time.
3. Benefits under Public Law 16 terminate six years after the end of the war.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

VAJUS SMARKIAI EINA.

Geradaris Aukojo $2,000. Kun. Albertas Abračinskas fundina visas mokyklai reikalingas knygas. Daktaras Pašakarnis apsiima apdarydinti visas mokyklos knygas.

Savaitė atgal yra pradėtas vajus atremontuoti Šv. Petro parapijos mokyklas pereitą mėnesį pirktas nuo Bostono miesto. Remonto darbas eina gana sparčiai. Taip pat sparčiai eina ir vajus remonto finansavimui. Iš to yra daug džiaugsmo Arkivyskupui, vietiniams kunigams ir visai parapijai.

Atsirado didelis lietuvybės ir katalikybės mylėtojas, kurs paaukojo mokyklų fondan du tūkstančių dolerių. Jis užgina jo vardą viešai skelbti. Laikui bėgant, visuomenė patirs ir bus jam dėkinga. Tūkstančius širdingų ačiū jam reiškiame už evangeliškos apšvietos rėmimą.

Kitas geradarys iškilo asmeny kun. Alberto Abračinsko. Milžiniškos pasekmės. Jėzaus Nukryžiuoto Seselių namui Brocktone vajus jo nepriveikė. Jis užsako savo vardu visas reikalingas knygas naujai parapijos mokyklai. Valio! Jis netiktai sviedinio reikmenis nešdamas veda parapijos jaunimą prie sporto, bet griebdamas knygas glėbin, jis kviečia visus šios didingos parapijos mažutėlius į lietuvišką mokyklą. Kas jį paseks, nesigailės.

Labai, labai gražus gestas paėjo nuo ilgamečio South Bostoniečio Dr. J. L. Pašakarnio. Šis profesionalas yra gilus lietuvis. Ir jam lietuviška mokykla yra labai, labai miela. Todėl jis pasisiūlo įrišti visas, kokios tik bus reikalingos mokyklai, knygas. Ačiū širdingai už taip aktyvią mokykloms pagalbą. Mums ji yra didžiai reikalinga.

Petras ir Alena (Skudrytė) Mikulskiai aukojo porą rašomųjų stalų - suolų vaikučiams. Ačiū. Jų mums daug reikia.

Taip pat labai ačiū kun. Jonui Bernatoniui, kurs perskyręs dešimkę, pusę jos paaukojo mūsų mokyklai, kitą pusę Seselių namui Brocktone.

Seselių naujam namui jau esame sudėję $11,072.17.

Turime ant rankos mokyklai daugiau aukų. Jas paskelbsime vėliau.

Širdingai visiems dėkojame už taip aktyvų dalyvavimą vajuje. Ir prašome visų padėti jį padaryti taip dideliu, kad kiekvienam šios kolonijos lietuviui jis taptų garbingu pasididžiavimu. Kas duoda tuoj, tas dvigubai duoda. Aukas galima teikti per kunigus, seseris mokytojas bei bažnyčios kolektorius.

Prašome per šią savaitę visiems padirbėti mokykloje I ir E. 6th St., nes Seserys mokytojos geidžia papuošti kambarius mokymui.

Svarbiausis dalykas yra tai ruošti ir registruoti vaikučius, lietuviukus ir puslietuviukus į mokyklą, I ir E. 6th St. Dar viena registracijos diena bus ir tai jau pačioje ištaisytoje mokykloje, būtent:

RUGSĖJO 6 d., 9 val. ryte ir 2 valandą po pietų.

Rugp. 25 d., ištekėjo Olga Lepeškaitė už profesoriaus Jurgio H. Grimmo, gyv. 52 Sudan St., Dorchester, Mass.

Tą dieną tapo pakrikštyta Darata Marė Antano ir Stefanijos (Jogminaitės) Pangonių.

"Darbininke" No. 63 tilpo žinutė apie lietuvį pabėgėlį iš Lietuvos, atvykusį iš Švedijos Amerikon.

Pernai rudenį, Antanas Bimba kalbėdamas Bostone Municipal Buildinge viešai paskelbė "mirties dekretą" visiems lietuviams pabėgėliams Švedijoje, pareikšdamas, kad visi iš Lietuvos atbėgusieji Švedijon pabėgėliai būsią sugrąžinti atgal Lietuvon, nuteisti ir sušaudyti.

O dabar pasirodė, kad vienas iš tų Bimbos "mirtin pasmerktųjų" laimingai pasiekė Ameriką, nes jis ne tik Amerikos pilietis, bet dar net šioje šaly gimęs, bet kuriam nei rusai nei naciai neleido susisiekti su Jungt. Valstybių atstovybe. Perkentėjęs rusų ir nacių okupacijas, ir sulaukęs antros rusų, netikėtinai baisios okupacijos, rizikavo savo gyvybę, kaip tūkstančiai kitų lietuvių, ir jam pavyko maža valtele persikelti per jūras į Švediją, kur galėjo susisiekti su Amerikos atstovybe ir gauti Jungt. Valstybių pasą.

Bimba tuo kartu užtikrino savo klausytojus, kad Švedija būsianti pagriebta už sprando ir taip pakratyta, kad ji turėsianti grąžinti tuos pabėgėlius, taip kaip Suomija, kad grąžino pabėgusius estus rusams. Sulig to Bimbos tvirtinimo išeina, kad dabar ir Dėdė Samas turės būti "pagriebtas už sprando", nes ir jis prisiėmė vieną nuo rusų teroro pabėgusį lietuvį.

Klausimas, ką dabar Bimba darys?

Juk čia puiki proga šiam "Stalino strielčiui" pasitarnauti savo imperatoriui. *Pilietis.*

LANKĖSI

P-nia M. Bernatonienė, kun. Jono Bernatonio mamytė, "Darbininko" Jubiliejinio Koncerto rengimo komisijos narė, paėmė platinimui 30 tikietų. Geriausio pasisekimo!

Mrs. Helen Slaiciūnas, ketvirtadienį lankėsi "Darbininke". Atsilankymo proga, Mrs. Slaiciūnas paėmė 6 knygutes laimėjimu ir apsiėmė įeiti į Jubiliejinio Koncerto rengimo komisiją.

Tą dieną lankėsi Feliksas Zaleckas. Jis yra Jubiliejinio Koncerto komisijos narys ir jau išplatinęs nemažai tikietų. Atsilankymo proga už parduotas knygutes pridavė $3.00.

Lankėsi žinoma veikėja Marijona Karčiauskienė. Atsilankymo proga pasiėmė keletą laimėjimo knygučių. Ji yra Jubiliejinio Koncerto rengimo komisijoje.

Lankėsi Mrs. M. Gilbert. Atsilankymo proga atnaujino metams "Darbininką" ir koncerto fondan aukojo $2.00.

Trečiadienį lankėsi kun. Dr. J. B. Koncius ir Mt. Carmel, Pa. ir kun. J. Lukšys iš Shenandoah, Pa. Kun. Lukšys koncerto fondui aukojo $1.

Penktadienį lankėsi ilgametė "Darbininko" skaitytoja p-lė S. Jegelevičiūtė iš Bristol, Conn. Atsilankymo proga atnaujino "Darbininko" prenumeratą metams.

Points-plus: Point-less

Jean Patterson is busy contributing to the war effort by saving every drop of used fat left over from cooking. She knows that kitchen grease is urgently needed to help make war and civilian essentials. Ann Jeffrey can't be bothered. If she cooks at all, drippings go down the drain. She loves herself too much to worry about the needs of this country. Don't be an Ann. Be a Jean. It will pay you patriotic dividends.

Ką Dabar Bimba Darys

Kun. J. B. Rusteikos Primicijos

Rugpiūčio 26, Šv. Petro lietuvių par. bažnyčioje pirmas iškilmingas šv. mišias atnašavo, prieš dvi dienas šioje pat bažnyčioje į kunigus įšventintas kun. Jonas B. Rusteika. Asistavo kun. J. Bernatonis, kun. A. Janušonis ir kun. MacMurray. Įspūdingą pamokslą pasakė kun. Dr. K. Urbonavičius. Po mišių primicijantas suteikė savo palaiminimą. Žmonių buvo pilna bažnyčia.

PAGERBIMO BANKIETAS

Tuoj po pamaldų, bažnytinėje salėje, įvyko jaunojo kunigo pagerbimo bankietas. Žmonių dalyvavo apie 500. Net estrada buvo pripildyta dalyviais.

Laike bankieto kalbas pasakė kun. Dambrauskas, MIC., kun. MacMurray, kun. J. Bernatonis, klebonas kun. Pr. Virmauskis ir primicijantas kun. J. B. Rusteika. Programą vedė kun. Al. Abračinskas. Gražiai pasipuošusi mergaičių grupė padeklamavo, padainavo ir įteikė primicijantui dovanas, o jo mamytei gėlių puokštę.

Bankieto nuotaika buvo jauki, gardžių valgių apščiai, tvarka vadovybėje šeimininkų V. Valatkos ir K. Vosilienės buvo pavyzdinga.

Po bankieto, primicijanto tėveliai, savo namuose turėjo taip sakant "open house", kur atsilankė daug dvasiškių, seselių, giminių ir šiaip pažįstamų bei kaimynų asmeniai primicijantą pasveikinti. Visi atsilankiusieji svetingų tėvelių Kazimiero ir Onos Rusteikų buvo pavaišinti.

Jaunasis kunigas dabar svečiuojasi pas tėvelius ir laukia savo vyskupo iš Wichita,, Kansas, paskyrimo. Tikisi dalyvauti Nukryžiuoto Jėzaus Seselių vienuolyno pašventinimo iškilmėse, Brocktone. *Rap.*

Įšventintas Kunigu J. B. Rusteika

Pradžia 1-mame puslapyj

jų parapijiečiams už jų dosnumą ir ištikimumą savo Motinai Bažnyčiai. Ypatingai dėkojo Šv. Petro lietuvių par. kunigams ir parapijiečiams, kad jie į taip trumpą laiką sudėjo stambią sumą pinigų Nukryžiuoto Jėzaus Seserų vienuolyno namų nupirkimui.

Garbingasis Ganytojas, J. E. arkivyskupas Cushing yra nuoširdus lietuvių išeivijos ir pavergtos Lietuvos rėmėjas. Niekad neišdils iš lietuvių širdžių Jo Ekscelencijos pasakytas pavergtą Lietuvą ir visą mūsų tautą užtariantis pamokslas, balandžio 22 d. š. m., kuris buvo transliuojamas ir per radio iš WCOP stoties ir taipgi jo ištraukos tilpo anglų spaudoje, o ištisai tilpo laikraštyj "Darbininke".

Po pamaldų ir procesijos naujas kunigas Jonas B. Rusteika sugrįžo į bažnyčią ir suteikė kunigišką palaiminimą visiems dalyviams.

Kun. A. Abračinskas pareiškė nuoširdų dėkingumą J. E. arkivyskupui Richard J. Cushing, D. D., už atvykimą ir suteiktą džiaugsmą parapijos kunigams ir parapijiečiams. Pažymėtina, kad tą pačią dieną, būtent, rugpiūčio 24, Jo Ekscelencija minėjo savo auksinį — 50 metų amžiaus — gimtadienį. Mūsų maldos į Aukščiausiąjį, kad Jis laikytų J. E. arkivyskupą Richard J. Cushing, D. D., ilgiausius metus geriausioje sveikatoje!

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Iždininkė — Ona Staniulitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1945 m.

Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena ir Tretininkų vizitacija, rugsėjo 8-17 d. — Tėv. Agnelius Krasauskas.

Plymouth, Pa. — Šv. Kazimiero parapijoje, 40 val. atlaidai, rugsėjo 23-25 d. — Tėv. Juvenalis Liauba.

Scranton, Pa. — Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena, rugsėjo 26 d. — spalių 4 d. — Tėv. Juvenalis Liauba.

Franciscan Fathers
Mount St. Francis, Greene, Me.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

THE BROTHERS OF MERCY

Priimame jaunus vyrus nuo 16 iki 40 metų amžiaus ir specialiai išlavininame juos prižiūrėti ligonius. Jie užsiima specialiai gailestingais darbais Kristaus meilėje.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės — Rev. Brother Novice-Master, 49 Cottage St., Buffalo 1, N. Y.

IŠSIRENDAVOJA 3 kambariai apačioje — ant pirmo floro, sinka, elektra, gasas ir visi parankumai.

Taipgi išsirenduoja ant trečių lubų 4 kambariai. Yra sinka, elektra ir visi parankumai. Atsišaukite: 87 W. 7th St., So. Boston, Mass. Savininkai gyvena ant antro floro. *(24-28-31)*

Factory to you
Monuments $85.00 up
Markers 32.00 up
All lettering and delivery anywhere in New England
Write for catalog
Memorial Granite Co., Inc.
159 Hancock Street
Quincy, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius Ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius Ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną Ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai Ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną Ir Naktį

DAKTARAI

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE
VINCAS BALUKONIS,
Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU. 4645
New Styles
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL $10.
Soft., Cream-Oil Permanent $8.
Includes shampoo, Cutting and Individual hair Style.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
Other permanents from $5. to $50.
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorious Surroundings.
at
CASPER'S
BEAUTY SALON
738 E. Broadway,
South Boston, Mass.
Experienced Manicurist always present
No Appointment Necesary
Hours 8:30 to 5. Open Thursday Evenings
Take Years From Your Looks.
Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Užsiprenumeruokite Įdomiausį
Du kart savaitinį laikraštį
"DARBININKĄ"
Laikraštis "Darbininkas" yra vienas rimčiausių ir geriausiai mėgstančių laikraščių, Amerikoje. Jis išeina du sykiu į savaitę — antradieniais ir penktadieniais.
"Darbininko" kaina metams $4.00
Pusei metų 2.00
Įmant tik vieną numerį į savaitę, metams kaina $2.00
Pusei metų 1.00
Užsiprenumeruodami money orderį ar čekį siųskite:—
DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

FOUR LITHUANIAN DANCES
Op. 35
For Piano
By
Vytautas Bacevičius
Price $2.00
DARBININKAS
366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Skaityk ir Platink
"ŽVAIGŽDĘ"
Jėzaus Širdies religinio atgimimo laikraštį!
"ŽVAIGŽDĖ"
rimčiausias ir turiningiausias mėnesinis laikraštis!
Metams tik $1.00!
Adresas:
'Žvaigždės' Administracija
488 E. Seventh St.,
So. Boston 27, Mass.

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

PASTABOS APIE KAZĮ PUIDĄ

Mirtis vieną po kito retina lietuvių rašytojus.

Kazys Puida, šiais metais atsiskyręs iš gyvųjų tarpo Kaune, buvo vienas iš gausiausių lietuvių rašytojų — originalių knygų ir vertimų iš po jo plunksnos yra išėję apie 60. Kai kurie iš jų yra stambūs veikalai.

Savo literatūrinį kelią Kazys Puida pradėjo tais laikais, kada lietuvių knygos lapus smarkiai ėmė vartoti nauji ir gaivūs vėjai.

Vieni mūsų apysakininkai ir poetai apie 1905 metus ir netrukus po to stengėsi pagilinti psichologinę individualinę srovę mūsų raštuose, kiti naujų įnašų sėmėsi iš tautosakos, kiti griovė senąjį stilių ir ieškojosi naujų formų.

Tų naujų formų, kurių garsiausias šauklys buvo J. A. Herbačiauskas, buvo panūdęs ir velionis Kazys Puida. Jo pirmoji knygelė, "Iš sermėgiaus krūtinės", turi tuomet mums taip naujo simbolizmo ir net dekatentizmo žymių. Pirmojo bruožo jis nepametė nė vėliau — žinoma, nevisados ir nevisur jo laikydamasis. Jei paimtume jo vieną iš paskesnių knygų — "Vienos nakties dykūnas" (1937) — ten rastume tos pačios nuotaikos, to paties svajonių simbolizmo ir romantizmo, kaip ir ankstesniuose jo raštuose.

Kazys Puida nemaža pasitarnavo lietuvių raštams vertimais. Ne visi jo pasirinktieji autoriai buvo žymūs, bet kai kurios jo verstinės knygos buvo ir ilgesniam laikui pasiliks vertingos mūsų skaitytojui.

Literatūrai jis stengėsi padėti ir žurnalais. Jis jų redagavo bent keleta — "Krivulė", "Gaires", "Gaisus". Kaip jo originalios apysakos ir dramos, taip ir žurnalai platesnio atgarsio nerado nei lietuvių visuomenėje nei literatūriniuose sluoksniuose: jo gabumai buvo tik vidutiniški.

Nors Kazys Puida per eilę metų užėmė gerą vietą "Spindulio" spaustuvėje, kaip direktorius, bet nežinia, kokiais žodžiais geriausiai būtų galima pažymėti jo paties gyvenimo eigą. Jis buvo vedęs jaunystėje gražią moterį, taip pat rašytoją Vaidilutės slapyvardžiu, bet ilgainiui buvo su ja išsiskyręs, — ir ji mirė ilgų ligų pagraužta, sumenkusi, visos grožybės netekusi, nelaiminga ir dar gyva pusiau palaidota: po mirties jos karstą į Kauno kapus palydėjo tik keliolika žmonių. Tarp jų buvo ir Puidų sūnus, paleistas iš kalėjimo, kur buvo patekęs, kai ji sučiupo nakčia besilaužiant prie pinigų vieno notaro įstaigoje.

Čia duodame tuos prisiminimus ir žinias toli gražu negalvodami įnešti kokio sprendimo apie Kazio Puidos nueitą kelią: mums terūpėjo iškelti gyvenimo bruožą, — to gyvenimo, kuris šiame Amerikos krašte turi daugiau pavyzdžių negu kur kitur.

Apskritai paėmus, Kazys Puida buvo uolus ir gausus lietuvių knygos darbininkas.

A. Vaičiulaitis.

TRYS BROLIAI

(Negirdėta neregėta pasaka)

Buvo du broliai gudrūs, trečias kvailas. Ir eina gudrieji vienu keliu, o kvailys vienas pats kitu keliu.

Paėję kokį galą. Kvailys ir ėmė juos šaukti: "E-e, broliai! Eikit šen, žiūrėkit, ką aš čia radau!" Tuodu broliai ir šnekąsi: "Eikime pasižiūrėti, gal tas kvailys ir gerą daiktą ką rado". Atėję pas jį: "Tai kame ką tu čia radai?" Tas rodąs akėtvirbalį radęs, sakąs: "Ar matote, brolaičiai, koks čia geras iešmas briedžiui kepti!" Tuodu nusispiovę ir saką: "Matai, kad jau kvailys — kvailys, nei briedžio nei nieko, o jis džiaugias akėtvirbaliu, kad geras iešmas jam būsiąs briedžiui kepti!" Ir nuėję sau.

Tas vėl paėjęs toliau ir ėmęs šaukti rėkti: "Broliai, broliai! Eikšekit, ką čia aš dabar radau!" Tuodu tariąsi neiti, bet vėl susišnekę: "Ar eikime ar ką pasižiūrėti, gal tas kvailys ir ką gera rado". Gi prieiną— prie sauso gluosnio atsistojęs ir bešūkaująs. Tuodu priėję klausią: "Tai ko tu čia šūkauji? ką tu čia dabar radai?" — "Žiūrėkit, brolaičiai, koks čia sausas medis briedžiui kepti!" — "Et, tiktai su pusgalviu susidėk, be reikalo mudu jo paklausėme, ir gana: nei briedžio nei nieko, o jis šaukia... Eikime mudu sau!" Ir vėl tuodu nuėję savo keliu, o tas savo.

Ir vėl visi paėjėję. Daugiau kvailys ir vėl šaukiąs: "E-e-e! broliai, broliai! eikite šenai! eikite, žiūrėkite, ką čia aš radau! E-e!" Tuodu broliai nebenori klausyti, bet šis šaukiąs ir šaukiąs. "Kad jau vis taip šaukia ir šaukia, ar eikime pasižiūrėti ar ką, gal ir rado ką gera!" Ateiną, klausią: "Tai ką dabar radai?" Šis sakąs: "Gi žiūrėkite — briedis!" Tuoj tą briedį visi nuspaudę, atsinešę tuos medžius—tą sausąjį gluosnį, tą iešmą — akėtvirbalį.

Na, netur nė vienas ugnies.

Matą ne labai toli už kūlynų — smilksta, kūrenas ugnelė. Tuoj vienas iš gudriųjų nuėjęs, radęs — toks biaurus senis bekūrenąs. Tas prašąs: "Seneli, duok man tos ugnelės, paskolink". Senis sakąs: "Pasakyk man negirdėtą neregėtą pasaką, tai aš tau duosiu ugnies, o jei nepasakysi, tai rėžį rėšiu iš nugaros." Tas šiaip sakąs, taip sakąs, mikt, mikt, ir nieko nėr. Senis tuoj jam rėžį iš nugaros ir išrėžęs. Tas nuėjęs sau. Einąs antrasis iš tų gudriųjų, ir vėl taip pat. Senis sakąs: "Pasakyk man negirdėtą neregėtą pasaką, tai aš tau duosiu ugnies, o jei nepasakysi, tai rėžį rėšiu iš nugaros, ir gana!" Tas vėl šį tą sakinėjęs, sakinėjęs, nieko nėr ir gana. Ir tam senis rėžį išlupęs iš nugaros ir — "eik sau!"

Na, dabar nuėjęs kvailys prašyti ugnies. Senis taip pasakęs: "Pasakyk man negirdėtą neregėtą pasaką, tai duosiu ugnies; jei nepasakysi, tuoj rėžį rėšiu iš nugaros". Bet šis tuoj jam atsakęs: "Aš tau pasakysiu, tiktai tu man nepasakyk "meluoji", o kad tu man pasakysi "meluoji", tai aš tau du rėžiu išrėšiu iš nugaros". Senis ir pasižadėjęs nepasakysiąs.

Na, tai šis ir ėmęs sakyti: — Gi aš einu einu per mišką, ir pamačiau drevę; prilipęs žiūriu, kas toj drevėj, žiūriu — genaičiai. Aš tuoj į tą drevę įlindau, visus genaičius išmušinėjau, nusipešiau, išsiskrodžiau. Daugiau lendu iš tos drevės laukan, gi negaliu. Parėjau namo, atsinešiau kirvelį, prasikirtau drevės didesnę skylę ir išlindau laukan. Daugiau vėl einu einu per tą mišką. Klausau, girdžiu: trata, braška, atšvilpia, atūžia ant manęs tiesiai! Žiūriu žiūriu — devynios stirnos viena koja bešokančios! Aš per tą koją pokšt, ta kojelė triokšt ir nulūžo. Aš tas galveles nusukinėjau, kailelius nusimausčiau ir einu. Daugiau vėl einu einu toliau per tą mišką, girdžiu — spengia, bimbia, kaukia, čypia, švilpia. Žiūriu žiūriu — devyni vilkai vieną bitę bepiauną! Aš tuos vilkus nugainiojau, tą bitelę susigavau ir nešuos. Daugiau ta man bitelė prinešė pilnas visas stirnenas medaus. Daugiau einu einu ir priėjau tokią upę. Kai ėjau per lieptą, ir įlūžau. Man septynios stirnenos medaus į vandenį įkrito ir pasileido. Ką aš darysiu! Man to saldaus vandenio gaila palikti, o neturiu kuo gerti. Gi pagalvojau, pagalvojęs ir nusivožiau kaukolėlį nuo savo galvos. Na, aš tą saldų vandenį gerti, na gerti! Gėriau gėriau, kol tik saldus buvo, visą išgėriau. Daugiau ir einu. Ir ėmė visi žmonės manimi juoktis. Aš dar žvalgaus, ko jie čia manim juokias. "Gi, sako, žiūrėk, žmogau, — tau ant galvos kaukolio nebėra!" Aš kapt sau už galvos — ir įsmigo visi mano pirštai į smegenis. Nusispiovęs grįžtu atgal. Pasiėmiau savo kaukolėlį, užsidėjau ant galvos ir einu. Na, tai dabar buvo man trys stirnenos medaus, o septyniose tiktai vieni koriai. Aš iš tų korių nusilipiau kumeliukę ir joju. Prijojau prie smuklės, neturiu kuo pririšti. Gluosnio šaką nusilaužiau, prismeigiau, ir stovi. Aš įėjau į smuklę — žydai per šabą visi pražuvę, tuščia. Einu prie savo kumelaitės. Gi žiūriu, tas gluosnis, kur aš ją prismeigiau, išaugęs ligi pat dangaus. Na, aš tuo gluosniu lipti, na lipti! Ir įlipau į dangų. Tuoj aš tas savo stirnenas, kur man atliko vandeny neišsiskalavusios, nunešęs Viešpačiui Dievui ir atidaviau. Man Viešpats Dievas septynias karves dovanojo. Na, aš tas septynias karves varaus prie skylės, kur įlipau į dangų. Gi žiūriu žiūriu — mano kumelaitė su tuo gluosniu paėjusi į šalį. Na, galvoju galvoju, ką dabar aš darysiu. Nusivariau tas karves pas šventąjį Petrą. Su juo apmainiau į penkis maišus pelų. Na, aš iš tų pelų vyti virvę, na vyti! Ir nusivijau. Įsikaliau mietą, prisirišau tą virvę ir leidžiuosi žemyn. Leidaus leidaus ir — pritrūkau. Aš ir kybau ore. Atjojo arklininkai, susikūrė po manimi ugnį. Kai sprogo ugnies sprogulė į mane, ir išdegė man kuproje drevę. Daugiau atlėkė bitės ir susimetė man į tą drevę, ir prinešė medaus. Aš viena ranka į tą virvę turiuos, o antra ranka tą medų kabinu. Kabinau kabinau, matai, ir labai sunkus palikau, ir nutrūko man ta virvė. Ir nukritau į... pragarą.

Senis klausiąs: "Tai ką gi tu matei tame pragare?" Šis: "Gi žiūriu žiūriu — mano tėvas tavo tėvu oran bejojąs!" Senis— "meluoji, taip negal būti!" Tuoj kvailys jam du rėžiu iš nugaros išrėžęs, atnešęs ugnies, ir briedį išsikepę visi pavalgę.

KAI AŠ BUVAU

Kai aš buvau mažučiukas,
Po žemelę rapinėjau.

Rata ti ta, drata tadra,
Rata tita, dra ta ta.

Kai sulaukiau dvejų metų
Ir kalbelės išsimokiau...

Džiaugias tėvas ir motina,
Kad sūnelis kalbėt ima...

Penkių metų piemenukas,
Penkiolikos pusberniukas...

Dvidešimt pirmų metelių,
Šaukė mane į kareivius...

Verkė tėvas ir motina,
Kad sūnelį karan ima...

Neverk, tėvai ir motina,
Mano laimė ir ten yra...

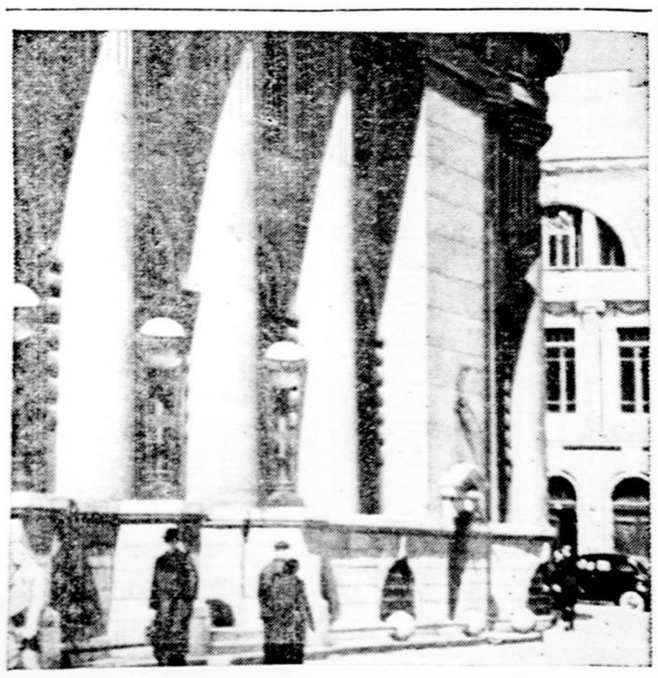

Kauno pašto rūmai, saulėtos Lietuvos nušviesti. Tie rūmai šiandie nelinksmina, nejdomina lietuvio širdies, nes jie uždari nuo laisvo patarnavimo plačiam pasauliui.

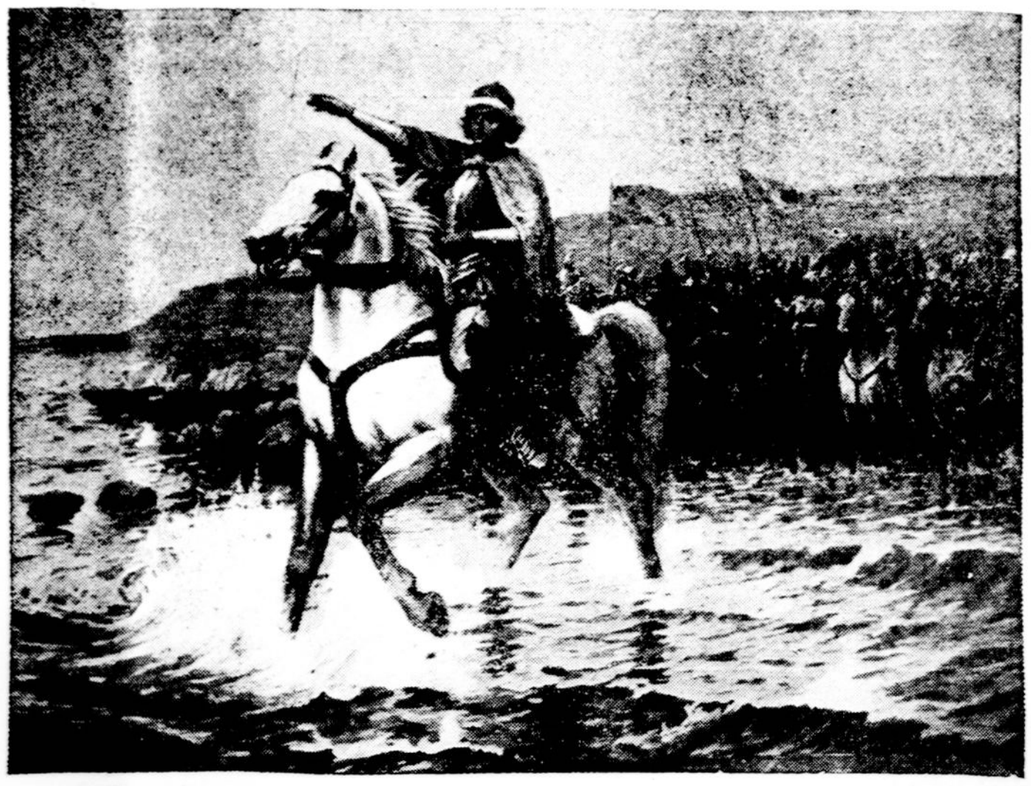

L. K. Vytautas įjoja į Juodasias jūras. Tai istorinis paveikslas, liudijąs, kad Lietuva keturioliktame šimtmetyj siekė Juodųjų marių.

Varpas

Kad rytą saulė spinduliu pirmiausiu
Apreiškė žemei tekėjimą savo,
sugaudė Varpas liepimu aiškiausiu,
tarytum jisai žmogaus lūpas įgavo:
Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Tuoj darbininkai visi suknibždėjo,
kaip gyventojai užgauto skruzdyno,
ir kasdieniniai darbai prasidėjo
žmonių lizduose ir ant lauko gryno.
Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Varpas dar garsiau ir dar aiškiau gaudžia,
o graudus balsas veržiasi per orą.
Del ko nebaigia savo dainą graudžią?
Tinginius prikelt tur tikrą norą,
Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Tai skambink, "Varpe"! Tegul gaudims tavo
išilgai skersai eina per Lietuvą!
Budink ir šauki graudžiu balsu savo,
o tas šaukimas niekais tenežūva!
Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Kas darbininkas ir kas dirbti gali,
tą balsą išgirdęs prie darbo teimas!
O kur tu atrasi tinginį miegalį,
tegul neliaudams jį budin gaudimas:
Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

V. Kudirka.

Dubysos Krantai

(Iš "Jaunosios Lietuvos")

Malonios ir puikios pakalnės Dubysos,
Išpintos žemčiūgų vainikais margai!
Šalis, kur užaugau! Kur atmintys visos
graudingos, kaip mūsų vargai!
Banguoja Dubysa blaiviai vilnimis,
O beržas našlaitis, nuleidęs šakas,
Kad švinta ryta ir išblykšta naktis,
jai beria sidabro rasas.
Ne rasos, tai griaudžios jam ašaros byra!
Bet veltui šakas garbiniais apdabins:
Dubysa jau myli... bet tolimą vyrą:
vien Nemunas ją apkabins.
Lietuvės neieško, kaip vilnys Dubysos,
Sau meilės už kalnų, už girių tamsių;
Bet meilę ir širdį atranda ne visos,
Nes bėga lietuviai nuo jų.
Kur Temza, Laba, Amazonė plačioji,
Ten skursta lietuviai nuvargę keliais.
Kur Varšuvos miestas, Maskva tolimoji,
ten spaudžia juos mokslais giliais.
Lietuvės, kur vilnys Dubysos banguoja,
Sau rūtomis pina geltąsias kasas;
Kad pradalges grėbia, graudžiai uždainuoja,
bet širdį jų kas besupras?
Ir eina tos dainos per Lietuvą mūsų,
Kaip Nemuno mielo blaivioji vilnis!
Joms pritaria balsas nuo Kuršo ir Prūsų;
jų klausos nutilus naktis.
Kaip rausta jurginai ir rūtos žaliuoja
Ir pina Dubysos pakrantes margai,
Taip žydi lietuvės, bet liūdnai dainuoja,
nes spaudžia jų šalį vargai.

Maironis.

LITHUANIAN NATIONAL ANTHEM

Lietuvos Himnas

Balsui ir Pianui
Piano Version by
Vytautas Bacevičius
Kaina 50c.
DARBININKAS
366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

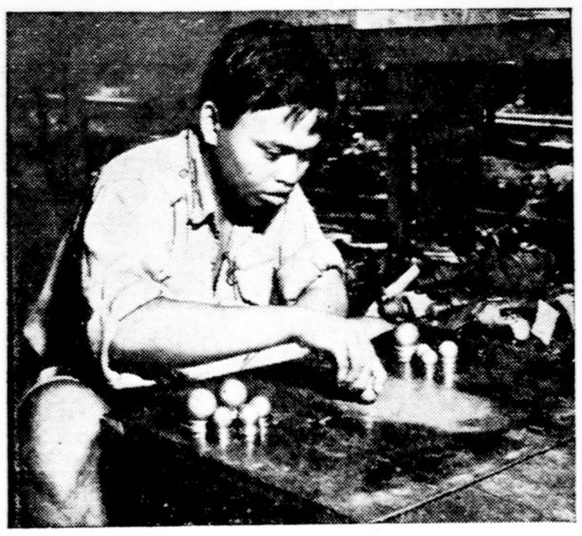

Borneo salos gyventojas blizgina plieninės boles - rutulius. Ten yra labai geros "black gold mine", aukštos rūšies aliejus, kuris galima vartoti inžinuose be pervalymo.